

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२को नीति तथा कार्यक्रम

सोह्रौँ गाउँसभाको बैठकमा
अध्यक्ष श्री श्रीप्रसाद श्रेष्ठ ज्यु ले
प्रस्तुत गर्नुभएको

म्याग्दे गाउँपालिका
गण्डकी प्रदेश, नेपाल
२०८१ आषाढ ०६

म्याग्दे गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को नीति तथा कार्यक्रम :-

आदरणीय उपाध्यक्ष बालकृष्ण घिमिरे ज्यु,

बुदा न. १.

यस सभाका सबै सदस्य ज्युहरु, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यु, लगाएत सबै राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, विभिन्न, राजनीतिक दलका प्रतिनिधि ज्युहरु लगाएत सम्पुर्ण स्थानीय वासीन्दा, सञ्चारकर्मी पत्रकार, सुरक्षाकर्मी ज्युहरुलाई गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न आयोजित सोह्रौँ गाउँसभामा तथा स्थानीय तहको दोश्रो निर्वाचीत पदाधिकारीको तेश्रो नीति तथा कार्यक्रम समारोहमा यहाँहरुलाई हार्दिक स्वागत गर्न चाहान्छु।

म्याग्दे गाउँपालिकाको सोह्रौँ गाउँसभा मार्फत गाउँपालिकाको वार्षिक वजेट सम्बन्धी ऐतिहासीक आठौँ नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अवसर पाउँदा मैले आफुलाई अत्यन्त गौरवान्वित ठानेको छु। म्याग्दे वासी नागरीकहरु लाई हालै हामीले निर्माण सम्पन्न गरेको दोश्रो आवधिक योजनाको दिर्घकालिन सोच “आत्मनिर्भर समृद्ध म्याग्दे को आधार, मानव विकास कृषि पर्यटन र पुर्वाधार ” को लक्ष्य लाई साकारपार्ने अठोट सहित १६ औँ गाउँसभाको यो वजेट अधिवेशनमा हामी सबै पदाधिकारीहरु तन, मन र वचनले एकताका साथ उपस्थित भएका छौँ। नेपालको संघिय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र प्राप्तीको लागी सबै तह समुदाय वर्गवाट भएका एकता पुर्ण आन्दोलन त्याग, तपस्या, लाई सधैँ मन मुटुमा स्मरण गर्दै माहान सहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धान्जली र उच्च सम्मान प्रकट गर्न चाहान्छु। साथै म्याग्दे वासी स्थानीय नागरीकको सपना आसा तथा भरोसा लाई टुट्न नदीने गरी विद्यमानमा देखीएका समस्या चुनौती लाई अवसरको रुपमा लिई अगाडी वढ्ने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गर्दछु।

बुदा न.२.

आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ लगाएत दिर्घकालिन रुपमा म्याग्दे गाउँपालिकाको विकासका निम्ती, नीति योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमाका विभिन्न चरणहरुमा सहयोग पुऱ्याउनुहुने उपाध्यक्ष ज्यु, सभाका सदस्य ज्युहरु, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यु लगाएत सबै राष्ट्रसेवक कर्मचारी, राजनीतिक दलहरु र सम्पुर्ण गाउँपालिका वासी आमा बुवा दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरु लाई यो महत्वपुर्ण सभा मार्फत स-धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहान्छु।

बुदा न. ३.

गण्डकी प्रदेशकै मध्ये भाग तथा गाउँपालिका मध्येको अति सुगम सगै भौगोलिक, प्राकृतिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, का साथै उत्पादन र उत्पादकत्व एवं पर्यटकीय महत्वका दृष्टिले समेत अत्यन्त प्रबल सम्भावना भएको गाउँपालिका भएर पनि तिव्रतर विकासको लागि हाम्रा सामु अभैँ पनि धेरै चुनौतीहरु बाकी नै छन। विकासको क्रममा पछाडी परेका वर्ग तथा

समुदायलाई विकासको मूल प्रवाहमा ल्याउने, विकराल रूपमा बढ्दै गएको युवा विदेश पलाएन र पुजि पलाएन लाई नियन्त्रण गर्ने, उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गरी आर्थिक गतिविधिहरूको माध्यम द्वारा स्थानीय स्तरमा नै रोजगारी विस्तार गरी गरिवी न्यूनीकरण गर्ने, कृषि र पशुको क्षेत्रमा व्यवसायीकरण र आधुनिकिकरण गर्ने, सुशासन प्रवर्द्धन गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता कायम गर्ने, पर्यटन विकासबाट प्राप्त लाभ लिई सबै क्षेत्रसम्म टेवा पुऱ्याउने, वन जंगलको संरक्षण गर्दै भुक्षय वाढी पैहो नियन्त्रण, विपद र वातावरणीय सन्तुलनलाई कायम राख्ने, भौतिक पूर्वाधारको विकासमा अभै लगानी वृद्धि गरी सडक यातायात लगायत भवन संरचनाहरूको निर्माण, विकाश र विस्तार गर्ने तथा सामाजिक विकासलाई संस्थागत गरी अपेक्षित विकासको प्रतिफल हासिल गर्ने एवं आन्तरिक आयको दायरालाई फराकिलो बनाउने र आन्तरिक व्यवस्थापनलाई सुशासनमैत्री बनाई संस्थागत सुदृढिकरण गर्ने, गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्य को माध्यमबाट मध्यम स्तरको मानव विकाशको अवस्थालाई सुधार गरी उच्च सक्षम व्यक्ती र गतिशिल समाज निर्माण गर्ने, र विभिन्न समयान्तर रूपमा देखीदै आएका भाईरस तथा असाध्ये कडा रोगबाट बच्ने, वचाउने, अन्तत आत्म निर्भर समृद्ध म्याग्दे बनाउने जस्ता चुनौतीहरु हाम्रो सामु रहेका छन् तर पनि राष्ट्रले लिएका दिर्घकालीन लक्ष्यहरु सन २०२६ मा अतिकम विकसित वाट विकसित मुलुकमा स्तरोन्नती हुने, वि.स.२०८७ मा दिगो विकाशका लक्ष्य प्राप्त गर्ने साथै वि.स.२१०० मा समृद्धि हासील गर्ने गन्तव्य लाई चुम्नको लागी ३ तहकै सरकार विच सग सगै हिड्ने हिडाउने विषयमा कटिवद्धता र प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु ।

बुदा न. ४ दिर्घकालीन नीति तर्फ

हामी निर्वाचित पदाधिकारी को वाकी रहेको ३ वर्षको कार्यकाल (२०८१-०८४) लाई आत्म निर्भर समृद्ध म्याग्दे को आधार मानव विकास, कृषि पर्यटन र पुर्वाधार अभियानको रूपमा सञ्चालन गर्ने तथा प्रसासनिक खर्च कटौती गर्न अनावश्यक चालु खर्च नियन्त्रण, सबै प्रकृतीका भ्रमण खर्च, अनावश्यक गोष्ठी, तालिम, अनावश्यक सामाग्री खरीद ओभर स्टाफिङ तथा करार कार्यमा रोक लगाउने गरी दिर्घकालीन नीति तय गरेको छु ।

बुदा न.५, हालसम्मको कार्य प्रगती तथा समिक्षा तर्फ

यो अवसर र चुनौती दुवै क्षणमा पहिलो चरणमा निर्वाचित पदाधिकारीको कार्यकाल (०७४-०७९) / दोश्रो चरण निर्वाचित पदाधिकारीको हालसम्म व्यतीत २ वर्षको कार्यकालमा हामी सबैको प्रयास र संघिय सरकार , प्रदेश सरकार समेतको सहयोग सदभाव र साभेदारी वाट केही महत्वपुर्ण तथा प्रमुख उपलब्धीहरु हासील भएका छन् जुन तपशिल बमोजिम यस सम्मानीत सभामा म प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।,

तपशिल

(५.१), पुर्वाधार तथा भवन निर्माण तर्फ

- १, गाउँपालिका को प्रशासकिय भवन १, / सभाहल १, / थर्पु अस्पतालल १, / वडा न.२,३,४,५, ६ र ७ को वडा कार्यालय भवन ,/आधारभुत स्वास्थ्य चौकी ३, / सामुदायीक स्वास्थ्य ईकाई भवन १, / कोल्ड स्टोर्श १ निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालनमा आएको छ ।
- २, वार्षिक रुपमा लागत साभेदारी मा केही सडक, भवन र अन्य पुर्वाधारहरु निर्माण भएका छन् ।
- ३, जग्गा व्यवस्थापन तर्फ वडा कार्यालय, गाउँपालिका भवन, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई भवन र ,मानवमैत्री भवनको लागी प्राप्ती सगै भोगाधिकारको लागी १२ वटा स्थानको लेखी पठाईएको छ ।
- ४, विभिन्न प्रकृर्तिक कच्ची सडक, / भोलुङ्गे पुल /वक्स त्रिज/ सडक ढलान, / सडक कालोपत्रे/लगाएत भवन पुर्वाधारहरु निर्माण भएका छन् ।
- ५, वार्षिक रुपमा सडक मर्मत सुधार भएका छन् ,

(५.२) कानुन निर्माण तर्फ

- १, हालसम्म ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशका, मापदण्ड गरी जम्मा ११० वटा कानुन निर्माण सम्पन्न, राजपत्र प्रकाशन, र कानुन अनुसार काम कारवाही सम्पादन भएका छन् ।

(५.३) योजना नीति रणनीति तर्फ

- १, प्रथम आधिक योजना ०७६।०७७ देखी ०८०।०८१ सम्पन्न सगै दोश्रो आवधिक योजना ०८१।०८२ देखी ०८५।०८६ निर्माण सम्पन्न, भेलेज प्रोफाईल, माईग्रेसन प्रोफाईल तयार भएका छन् ।
- २, वार्षिक रुपमा मध्यकालीन खर्चसंरचना निर्माण भएका छन् ।
- ३, समय समयमा विभिन्न आई ई ई , विभिन्न डि.पि.आर निर्माण भएका छन् ।
- ४, योजना सम्झौता, राजश्व संकलन, घर घरको डिजिटलाईजेशन, परिचयपत्र कार्डको सफ्टवयर सञ्चालनमा रहेको छ ।

(५.४) असल अभ्यास तथा अतिरिक्त कार्यक्रम तर्फ

- १, गाउँपालिकाको लोगो निर्माण भई प्रयोगमा आएको छ ।
- २, गाउँपालिकाको आफ्नै स्थानीयगान तयारी र अन्तिम भिडीयो छायाड्डन चरणमा रहेको छ ।
- ३, म्याग्दे वासी स्थानीयको घरघर का सवै विवरण सहितको डिजिटलाईजेशन भएको छ ।
- ४, राष्ट्रिय परिचय पत्र वितरण कार्य पहिलो चरणसम्पन्न सगै पुन निर्माण कार्य भईरहेको छ ।
- ५, निरन्तर रुपमा घर नक्शा पास, घर कायम , भएको छ ।
- ६, गाउँपालिकाको भिडीयो वृत्तचित्र निर्माण भएको छ ।
- ७, हेल्पडेस्क तथा सर्भिस सेन्टर स्थापना र सेवाग्राही सेवा सरलीकरण गरीएको छ ।

(५.५) सुचना प्रविधि तर्फ

- १, अनलाईन घटना दर्ता, राजश्व सफ्टवयर, योजना सफ्टवयर,परिचयपत्र कार्ड सफ्टवयर सञ्चालन भएको छ

- २, पुरानो घटना दर्ताको डिजिटलाईजेशन सम्पन्न भएको छ ।
- ३, ई- पेमेन्ट विधुतिय विल भुक्तानी कार्य प्रारम्भ भएको छ ।
- ४, भुक्तानी प्रणालीमा ई. एफ.टी पुर्ण रूपमा लागु भएको छ ।
- ५, मोवाईल एप्स, / ग्रुप एस एम एस, / वेभसाईट, / फेसबुक पेज सञ्चालनमा रहेको छ ।
- ६, कर्मचारीमा डिजिटल साक्षरदर बढ्दै गएको छ ।

(५.६) राजश्व तथा आय वृद्धि तर्फ

- १, विभिन्न घाटहरुको आई ई ई विवाद समाधान तथा ठेक्का व्यवस्थापन क्रमागत हुँदै आएको छ ।
- २, नीजि जग्गा उत्खनन् सम्बन्धी कानुन निर्माण तथा केहीको अनुमती प्रदान र राजश्व संकलन भएको छ ।
- ३, निकाशी ठेक्का व्यवस्थापन निरन्तर भई विज्ञापन कर असुलि प्रारम्भ भएको छ ।
- ४, अवैध उत्खनन्को दण्ड जरीवना सहित लिलाम विक्री थालनी भएको छ ।
- ५, सम्पतीकर कानुन, र सफटवेयर सहित असुली गरिएको छ ।
- ६, राजश्व असुलीको लागी सफटवेयर र विधुतिय विलिङ्ग शुरु भएको छ ।
- ७, स्टक प्रमाणीकरण सम्बन्धी कार्यविधि निर्माण सगै प्रमाणीकरण र व्यवसायीक सुरक्षा लाई जोड दिईएको छ ।

(५.७) समय समयका मानवजन्य र पशुजन्य माहामारी नियन्त्रण सम्बन्धमा ।

- १, विगतमा कोभिड माहामारी नियन्त्रणमा पालिका ले महत्वपूर्ण उपलब्धी हासील गरेको छ भने अन्य रोगहरु कडा रोगको लागी नगद साहायता र एम्बुलेन्स साहायता प्रदान गरि आएको छ ।
- २, ल्याव सहित करार जनशक्ती व्यवस्थापन भएको छ ।
- ३, विपद जन्य नोक्शानीमा उद्धार, नगद तथा जिन्सी राहात, खाधान्न साहायता आदी कार्य सम्पन्न भएका छन् ।
- ४, पशुजन्य लम्की स्कीन, रेवीज, अफ्रिकन स्वाईन फुल्यु आदी नियन्त्रण सफल भएको छ ।

(५.८) फोहोरमैला ब्यबस्थापन तर्फ

- १, २२.५ रोपनी (२२ रोपनी ८ आना) जग्गा गाउँपालिकाको नाममा प्राप्त भएको छ ।
- २, हाल सम्म सडक सहित फोहोरमैला ब्यबस्थापनको लागी करीव २ करोड ५० लाखको संरचना निर्माण सम्पन्न भएको छ ।
- ३, पछिल्लो चरणमा ट्रस्ट निर्माण, / वगैचा निर्माण / कम्पोस्ट मल तथा गड्यौले मल सहीत अन्य संरचना निर्माण कार्यहरु अगाडी बढेका छन् ।
- ४, मिति २०८०।०९।०९ मा उद्घाटन पश्चात निरन्तर रूपमा फोहोर संकलनको लागी ट्रिपर र जनशक्ती वडा तहमा नै परिचालन भएको छ ।
- ५, ल्याण्डफिल्ड साईट सञ्चालक समिति गठन र कार्य थालनी भएको छ ।
- ६, दिर्घकालिन सञ्चालनको लागी विपेश रणनीति तयारी चरणमा रहेका छौ ।

(५.९) मन्त्रालय तथा प्रदेशगत मुल्याङ्कन तर्फ

- १, लिजामा गण्डकी प्रदेश मै प्रथम तथा वितिय जोखिम मुल्याङ्कनमा तनहुँमा दोश्रो स्थान हासील भएको छ ।
- २, वेरुजु तर्फ तनहुँमा कम वेरुजुहुने पालिका मध्ये प्रथम हुन सफल भएको छ ।
- ३, लिजाको आधारमा संघिय नवप्रर्वतन कार्यक्रम र प्रदेश उच्चम विकास कार्यक्रम प्राप्त गर्ने अवसर जुटने अवस्था रहेका छ ।

(५.१०) खानेपानि तर्फ

- १, लिफ्टीड खानेपानी, बोरीड, लिफ्टीड खाने पानी को विधुत विल भुक्तानी गाउँपालिका वाट प्रारम्भ भएको छ
- २, खानेपानी योजना मर्मत तथा विस्तार निरन्तर हुदै आएको छ ।
- ३, ठुला तथा मझौला खानेपानी योजना समपुरक तथा गाउँपालिकाको प्रयास र साभेदारीमा सम्पन्न भएका छन्
- ४, बोरीङ्ग तथा फिल्टरेशन, आवश्यकता अनुसार खानेपानी पायप वितरण आदी कार्य भएका छन् ।
- ५, वास प्लान तयार भई गण्डकी मै पहिलो ३ पालिका भित्र परी घोषणा तयारी र थप बजेट आउने कममा छ ।

(५.११) विधुत तथा उर्जा तर्फ

- १, प्रदेश सरकारसग मागभई काठेपोल विस्थापन सहित विधुतका पोल २ वर्षमा ४०० थान भन्दा वढी वितरण सम्पन्न भएको छ भने वाकी पोल वितरणको लागी प्रयास भएको छ ।
- २, गाउँपालिका, /सभाहल, /अस्पताल, / ल्याण्डफिल्डसाईट, /कोल्डस्टोर्श, / वडा कार्यालय, / स्वास्थ्य सस्था, /लगाएत सार्वजनिक संरचनामा विधुतीकरण सहित समुदायतह सम्म विधुतीकरण सम्पन्न भएको छ ।
- ३, माझीलाङ्ग भावर खानेपानी योजनामा गाउँपालिका कै लगानीमा विधुतिकरण सम्पन्न हुने चरणमा रहेको छ ।
- ४, शर्शत बजेट वाट वार्षिक रुपमा गोवर ग्यास प्लान्ट र सोलार जडान गर्ने कार्य सम्पादन भएका छन् ।

(५.१२) सामाजिक तथा लक्षित कार्यक्रम तर्फ

- १, अध्यक्ष सग सुत्केरी , उपाध्यक्ष सग विदुर(एकल पुरुष,) अपाङ्ग ग र घ लाई भत्ता वितरण भएका छन् ।
- २, दुई थान एम्बुलेन्स खरीद तथा प्राप्ती भई सुत्केरी र गरिव लाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान भएको छ ।
- ३, विभिन्न विषयगत शाखा, उपशाखाका क्षेत्रगत लक्षित कार्यक्रमहरु सञ्चालन गाउँपालिका र वडा वाट भएका छन् ।
- ४, आठ प्रकारका असाध्ये तथा कडा रोगी लाई १० हजार देखी २० हजार सम्म आर्थिक साहायता प्रदान हुने गरेको छ ।
- ५, टोल विकास संस्था गठन, युवा क्लव, आमा समुह परिचालन निरन्तर हुदै आएको छ ।
- ६, सामाजिक शशक्तीकरण, सामाजिक विकाश तर्फ केन्द्रीत कार्यक्रम सम्पन्न भएको छन् ।

(५.१३) गरिवी निवारण र रोजगारी तर्फ

- १, प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम/रूपान्तरणकारी आयोजना/मेडपा कार्यक्रम र उत्पादनमा अनुदान तथा लागत साभेदारी कार्यक्रम मार्फत आंशिक तथा अल्पकालिन र व्यवसायीक रोजगार प्रदान गरिएको छ ।
- २, विगतमा १३२ घर को खरको छाना विस्थापन / जस्ता वितरण/मनसुन जन्य विपन्न घर निर्माण/अति विपन्न १६ वटा घर निर्माण लगाएत गरिवी निवारण कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेका छन् ।
- ३, वैदेशिक रोजगारको लागी वित्तिय साक्षरता कार्यक्रम सामी परियोजना सञ्चालनमा रहेको छ ।
- ४, गरिवी निवारणका लागी लघुउद्यम कार्यक्रम मार्फत वार्षिक रुपमा ९० जना लाई तालीम प्रदान हुदै आएको छ ।
- ५, विभिन्न व्यवसायीक फर्म दर्ता र सञ्चालन भएका छन् ।
- ६, विभिन्न विषयगत क्षेत्रका वडागत तालीम निरन्तर हुदै आएका छन् ।
- ७, विकाश तथा पुर्वाधार निर्माणमा स्थानीय श्रमशक्ती प्रयोग सगै स्थानीय रोजगारी प्रदान भएको छ ।

(५.१४) विपत ब्यबस्थापन तर्फ

- १, पहिलो चरणमा ३५ जना वाढी पिडितको घर निर्माण सम्भौता र दोश्रो चरणमा २६ जना वाढी पिडीतको घर निर्माणमा र गाउँपालिका वाट साभेदारी योगदान भएको छ ।
- २, विपद तथा आगोलागीमा त्रिपाल, नगद, खाधान्न, लत्ता कपडा आदी साहायता प्रदान गरिएको छ ।
- ३, आगोलागी नियन्त्रण सम्बन्धी सामाग्री तथा विपद ब्यबस्थापन कार्ययोजना तयार भएको छ ।
- ४, दुर्घटना जन्य नियन्त्रणको ट्राफिक चिन्हहरु सडकको किनारमा राखिएको छन् ।
- ५, विपद जन्य उद्धारको लागी सरोकारवाला लाई तालिम प्रदान भएको छ ।
- ६, तारजाली , हिमपायपहरु वितरणहुदै आएको छ ।
- ७, विपद जोखीम नक्शाङ्कन तयार/विपद प्रतिकार्य योजना तयार/आई ई ई / गर्ने काम तथा विपद प्राधिकरण वाट केही सामाग्री ल्याउने कार्य भएको छ ।

(५.१५) अन्तर निकाय समन्वय सहकार्य तर्फ

- १, शुक्लागण्डकी न.पा. सग को साभेदारी मा पक्की कल्भर्ट वकश त्रिज पुल निर्माण कमागत रहेको छ ।
- २, गै.स.स लगाएत निजी क्षेत्र सँग समन्वय सहकार्य भई रहेको छ ।
- ३, संघिय सरकारवाट सडकवोर्ड अनुदान/ भो.पु.निर्माण अनुदान,/ र गाउँपालिकाको प्रशासकिय भवन, र ल्याण्ड फिल्ड साईड निर्माण अनुदान

/कोल्डस्टोर निर्माण अनुदान/सडक निर्माण अनुदान/ ल्याउन सफल हुदै आएको छ ।

- ४, अन्तरपालिका छलफल तथा असल अभ्यास सिकाई आदान प्रदान भएको छ ।
- ५, प्रदेश सरकारबाट थप अनुदान ल्याउने प्रयास भई रहेको छ ।

(५.१६) सुशासन तर्फ

- १, सार्वजनिक सुनुवाई वार्षिक ३ पटक हुदै आएको छ ।
- २, सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्वेक्षण वार्षिक १ पटक हुदै आएको छ ।
- ३, सामाजिक परिक्षण समग्र क्षेत्रको वर्षमा एक पटक हुदै आएको छ ।
- ४, सार्वजनिक परिक्षण योजनागत रूपमा हुदै आएको छ ।
- ५, वेरुजुको अवस्था न्युन नै रहेको छ ।
- ६, चौमासीक , वार्षिक समिक्षा तथा प्रगती प्रतिवेदन तयार र सार्वजनिक गर्ने गरीएको छ ।
- ७, आचरण सम्बन्धी कानुन निर्माण र पालना भएका छन् ।
- ८, सभा र कार्यपालिकाका निर्णय सार्वजनिक गर्ने गरीएको छ ।
- ९, वजेट खर्च प्रकृत्या वैज्ञानीक र तथ्यपरक सहित चालु खर्च कटौती गर्ने गरिएको छ ।
- १०, हालसम्म १६ वटा गाउँसभा र १५९ वटा कार्यपालिका बैठक सम्पन्न भएको छ भने विभिन्न महत्वपूर्ण निर्णय भएका छन् ।
- ११, कर्मचारी पदाधिकारी सबै लाई क्षमता विकास सम्बन्धी विभिन्न तालिम सम्पन्न भएका छन् ।

(५.१७) शिक्षा तर्फ

- १, कक्षा ६ मा समेत दिवा खाजा प्रारम्भ सगै दिवा खाजा, र आवश्यकता अनुसार पकाउने भाडा वितरण, गरीएको छ ।
- २, विभिन्न पुर्वाधार , प्रविधि , स्थानिय पाठ्यक्रम ३ -५ निर्माण , पाठ्य पुस्तक छपाई आदी भएका छन् ।
- ३, विभिन्न शर्शत र आन्तरीक श्रोत को वजेट परिचालन भएको छ ।
- ४, विद्यालय अनुगमन, मर्ज, आदी थालनी हुदै आएको छ ।
- ५, गुणस्तरीय शिक्षाको लागी पालिका, विद्यालय, समुदाय सग छलफल समन्वय सहकार्य र जोड दिईएको छ ।
- ६, छात्राहरुलाई गुणस्तरीय स्यानीटरी प्याड वितरण, / राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता नियमित भएका छन्

(५.१८) कृषि विकास र पशुसेवा तर्फ

- १, कृषि विकास र पशुसेवा तर्फका विषयमा विभिन्न अध्यन अनुसन्धान, सिप क्षमता विकाश, समन्वय, सहकार्य सुभाब प्रदान ।
- २, कृषि विकास र पशुसेवा तर्फ लक्षित लाई अनुदान प्रदान , लागत साभेदारी क्षमता विकाशमा जोड दिईएको छ ।
- ३, हातेट्याक्टर, मोटर सहित विभिन्न मेशीनरी औजार तथा , विउविजन वितरण हुदै आएको छ ।

- ४, आलुको पकेटक्षेत्र सहित विउ व्यवस्थापन गर्ने गरीएको छ ।
- ५, कोल्डस्टोर स्थापना, सञ्चालन व्यवस्थापन भएको छ ।
- ६, कृषि पशु दुवै क्षेत्रमा उत्पादनमा अनुदान कार्यक्रम निरन्तर सञ्चालन हुदै आएको छ ।

(५.१९) स्वास्थ्य तर्फ

- १, विभिन्न शर्तत कार्यक्रम समयमा नै कार्यान्वय भएको छ ।
- २, आन्तरिक श्रोत वाट स्वास्थ्यमा वजेट छुट्याई कर्मचारी करार र सामुदायीक स्वास्थ्य ईकाई सञ्चालन गरिएको छ ।
- ३, स्वास्थ्य कर्मि वाट निरन्तर स्वास्थ्य सेवा प्रदान भएको छ ।
- ४, वार्षिक रुपमा एकिकृत घुम्ती शिविर, पाठेघर क्यान्सर, स्तन क्यान्सर, आखा शिविर १२६ जनाको अप्रेसन, मृगौला रोग शिविर आदी सञ्चालन भएका छन् ।
- ४, थर्पु अस्पताल लगाएत सामुदायीक स्वास्थ्य ईकाई, आधारभुत स्वास्थ्य सस्थाको भवन, प्रविधि, ल्याव, आदी व्यवस्थापन भएको छ ।
- ५, म्याग्दे गाउँपालिका लाई पुर्ण खोप सुनिश्चित गाउँपालिका घोषणा गरिएको छ ।
- ६, कडा रोग क्यान्सर, मृगौला फेल, र स्पाईनल ईन्जुरी भएका विरामी लाई मासिक ५०००० का दरले भत्ता उपलब्ध गराईएको छ ।

(५.२०) वजेट खर्च तर्फ

- १, शर्तत तर्फ को सिमित वजेट वाहेक अन्य वजेट फिज कम हुने गरेको छ ।
- २, खर्चगर्न सक्ने सस्थागत क्षमता उत्कृष्ट रहेको छ ।
- ३, वहुवर्षिय योजना वाहेक अरु योजनाको रकम सोही वर्षमा नै खर्च हुने गरेको छ ।
- ४, वजेट अभाव रहेको तर खर्च हुन नसकेको भन्ने अवस्था कहील्यै पनी आएको छैन ।

(५.२१) सवारी साधन तर्फ

- १, गाउँपालिका मा ६ वटा सवारी साधन, २८ वटा मोटरसाईकल स्कुटी व्यवस्थापन भएको छ भने शाखा र वडा कार्यालय लाई उपलब्ध गराईएको छ ।

(५.२२) वडाको कार्य प्रगती तर्फ

- १, वडा लाई दिएको सिलिङ्ग अनुसार वार्षिक रुपमा नै समयमा काम सम्पन्न हुने गरेका छन् भने वडा वाट प्रदान हुने सबै सेवा गुनासो रहीत रहेका छन् ।
- २, वडा वाट आन्तरीक राजश्व संकलन मा जोड दिईएको छ । साथै राजश्व संकलन राम्रो छ ।
- ३, समय अनुसारका जिम्मेवारी, पुरागर्ने, प्रतिवेदन, दिने, पालिका सग प्रत्यक्ष समन्वय गर्ने । नीति , नियम, निर्णय कार्यन्वयनमा वडा कार्यलयहरु उत्कृष्ट नै रहेका छन् ।
- ४, वडाको सस्थागत संरचना, जनशक्ती, पुर्वाधार सूचना प्रविधि सन्तोष जनक नै छ ।

(५.२३) प्रधानमन्त्री रोजगार र सामी परियोजना तर्फ

- १, श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान अर्न्तगत वेरोजगार सचिमा सुचिकृत व्यक्तीहरु लाई अधिमुखीकरण र काम मा परिचालन गरिएको छ ।

- २, श्रम स्वीकृति पालिका तह वाट नै प्रदान गरीएको छ ।
- ३, सामी परियोजना तर्फ वित्तिय साक्षरता र मनोसामाजिक परामर्श लगाएत वैदेशिक रोजगारीमा समस्यामा परेका लाई उद्धार र क्षतिपुर्ति सुविधा उपलब्ध गराउने कार्यमा सहयोग गरिएको छ ।

बुदा न. ६, विद्यमान समस्या तथा चुनौतीहरु

स्थानीय तहको अधिकार विषयमा संविधान र कार्यविस्तृतिकरण मा उल्लेखीत ३५५ वटा कार्यक्षेत्रहरुमा विगत देखी प्रयास गर्दागदै पनि हुननसकेका कमजोर पक्षहरु पनि म तपशिल बमोजिम उल्लेख गर्न चाहान्छु ।

- १, सधै टुके र साना योजना नियन्त्रण गर्न नसक्नु । दिर्घकालिन ठुला योजना कम छनौट हुनु ।
- २, समयमा गाउँपालिका र वडा कार्यलय भवन निर्माण गर्न नसक्नु केही ढिलाई हुनु ।
- ३, गरिवी निवारण र रोजगारी प्रदानमा उल्लेख्य काम गर्न नसक्नु ।
- ४, आधुनीक प्रविधि युक्त गुणस्तरीय शिक्षा, र सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवा विकाश हुन नसक्नु
- ५, हुङ्गा गिटी र कशर उद्योग चोरी निकाशी नियन्त्रण को लागी कानुन निर्माण सहित संघ प्रदेश मा समाधानको लागी थप पहल र निरन्तर अनुगमन गर्न नसक्नु ।
- ६, युवा विदेश पलायन र राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय वसाईसराई नियन्त्रण गर्न नसक्नु ।
- ७, औधोगिक ग्राम निर्माण, उत्पादन र वजारको व्यवस्थापन,आदीमा थप सकृयता हुन नसक्नु ।
- ८, ठेकेदार लाई समयमा नै काम गराउन नसक्नु तथा कारवाही हुन नसक्नु ।
- ९, नागरीक सग निरन्तर अभै वढि समन्वय सहकार्य र समस्या बुझ्न बुझाउन घर दैलोमा पुग्न नसक्नु ।
- १०, उत्पादनशिल क्षेत्रमा उल्लेख्य लगानी वढाउन नसक्नु ।
- ११, घरघरमा स्वास्थ्य सेवा तथा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाहा हुन नसक्नु ।

सभाका सदस्य ज्यु हरु

अब म आगामी आ.व. ०८१।०८२ को बिभिन्न क्षेत्रगत प्रमुख नीतिहरु प्रस्तुत गर्न अनुमती चाहान्छु ।

बुदा न. ७ आर्थिक विकाश समिति तर्फ :-

७.१. कृषि बिकास तथा कृषि प्रसार :-

- किसान सग गाउँपालिका भन्ने नाराका साथ कृषि व्यवसाय लाई प्रोत्साहन गर्न कृषि तर्फका सवै कार्यक्रम लाई उपाध्यक्ष सग कृषि कार्यक्रमको रुपमा सञ्चालन गरीने छ ।
- आली देखी थाली सम्म, खाद्य स्वच्छता कायम गर्ने साथै **बसे पनी शहर गाउकै खाने रहर** भन्ने नारा लाई व्यवहारीक कार्यन्वयन गर्नको लागी कोदोको मम, कोदोको सेल, कोदोको रक्सी, फपरको रोटी, सिस्नुको सुप, वेलको जुस, उत्पादन , वजारीकरणमा सहयोग, सहजीकरण गरिनेछ ।

- तरकारीको पकेट स्थापनाका लागि राजमार्गको छेउ छाउमा सम्भाव्यता अध्यायन गरि व्यावसायिक तरकारी उत्पादनमा जोड दिइने छ
- गाउँपालिका भित्रका कृषि योग्य भूमिमा कृषि उत्पादकत्वमा योगदान पुग्ने गरी वर्षेभरि दिगो एवं भरपर्दो सिंचाई सुविधा पुर्याउन जोड दिइनेछ,
- बढ्दै गरेको जलवायु परिवर्तनका असरहरूलाई अनुकूलन गर्नका लागि जलवायुमैत्री कृषि प्रणाली (Climate Smart Agriculture) लाई विशेष प्राथमिकता दिइने छ,
- कृषि क्षेत्रको डिजीटाइजेसन (Digitization) को लागि किसान सूचीकरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई सम्पूर्ण वडाको किसानहरूको तथ्यांक अद्यावधिक गरि किसान परिचय पत्र वितरण साथै किसान वर्गीकरण गरिने छ,
- भूमि नभएका श्रमजीवी किसान, साना किसान, विपन्न किसान वर्गीकरण भएपछि वर्गलक्षित अनुदान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ,
- शीत गृहको निर्माण कार्य सम्पन्न गरि अन्य जिल्लामा भण्डारणका निमित्त लगिने कृषि उपजलाई आफ्नै पालिकामा भण्डारण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ,
- हालसम्म व्यवसायिक रुपमा कृषि कर्ममा लागेका किसानहरूको लागत संकलन गरि उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान उपलब्ध गराइने छ,
- रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम सम्भाव्यता अध्यायन गरि रैथाने बालीका व्यवसायिक उत्पादनको सम्भावना सुदृढ गरिने छ,
- बीउमा आत्मनिर्भरताको लागि कृषक समूह तथा सहकारी मार्फत आलु बालीका बेसिक बीउ उपलब्ध गराई बीज वृद्धि कार्यक्रमलाई सुचारु गरिने छ,
- पालिका भित्र रहेका व्यवसायिक कृषकको बजारीकरणका लागि कृषि सहकारी मार्फत हाट बजार, संकलन केन्द्र स्थापना गरि किसानको उत्पादनलाई ठुला बजार तथा सहरी क्षेत्र सम्म पुर्याउने कार्य गरिनेछ,
- उपयोगमा नआएका तथा बाजो जमिनमा कृषि खेति प्रवर्द्धन गर्दै शिपमा आधारित दिगो कृषि विकास गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ,
- कृषि क्षेत्रको उत्पादकत्व वृद्धिका लागि कृषि क्षेत्रमा व्यवसायिकरण, यन्त्रिकरण, एवं आधुनिकीकरणमा जोड दिइने छ,

- कृषक पाठशाला मार्फत सहभागितामुलक जातीय छनोट (Participatory Varietal Selection) प्रजनन विधिबाट वर्तमान अवस्थामा रहेको स्थानीय बीउ उत्पादन प्रणालीको अध्ययन गरि बिउको गुणस्तर र उपलब्धतामा सुधार ल्याईने छ,
- मौरी पकेट स्थापना गर्ने नीति
- विभिन्न बालीहरूमा देखिने रोग, किराको उचित अध्ययन गर्नको लागि कृषि प्रयोगशालाको स्थापना गरिनेछ,
- बढ्दै गरेको रसायनिक विषादीको प्रयोग न्यूनीकरण गर्न कृषि प्रयोगशालामा जैविक विषादीको विकास गरिनेछ साथै च्याउको बीउ उत्पादन गरिनेछ,
- खेत बारीमा प्राविधिक" उत्पान अधिकभन्ने नाराका साथ पालिका भित्रका " कृषकहरूलाई अनुसन्धानमा आधारित नवीनतम प्रविधि सम्बन्धी स्थलगत तालिम तथा अन्य सेवा प्रदान गरिनेछ,
- माटो परिक्षण गरि खेति योग्य जमिनको अम्लियपना नियन्त्रणका लागि कृषि चुन, प्राङ्गारिक मल र गड्यौले मलको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ,
- जलवायु परिवर्तनले कृषि क्षेत्रमा पारेको असरको सम्बोधनका लागि कृषि जैविक विविधताको अभिलेखीकरण सहित यथा स्थानमा संरक्षण गर्न सामुदायिक बीउ बैंकको स्थापना गरिने छ,
- पालिकाभित्र रहेका बेरोजगार युवाहरूलाई कृषि पेशामा आबद्ध हुने गरि रोजगारको बाटो सिर्जना गरिनेछ।
- फलफूलको गुणस्तरीय बीउ, बेर्ना उत्पादन गर्न कार्यक्रम "नर्सरी सुदृधीकरण" संचालनगरिनेछ,
- कृषिमा आधुनिकीकरण, व्यवसायिकरणमा जोड दिनको निमित्त पालिका भित्र जम्मा २ जना मात्रै प्राविधिकले सम्पूर्ण पालिकाको चौतर्फी कृषि विकासमा ध्यान दिन नसकेकोले कृषि प्राविधिक जनशक्ति थप गरिनेछ,
- विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था संग सहकार्य गरि गाउँपालिका - भित्रका फलफूलका बगैँचा अझ सुदृढ गराईनेछ,
- वैदेशिक रोजगार वाट फर्केका र नेपालमा केही गर्ने उद्देश्य लिएका युवाहरु लाई लक्षित गरी लागत साभेदारीमा व्यवसायिक कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका को एक विशिष्ट उत्पादन तथा एक टोल एक उत्पादन को अवधारणा कार्यन्वयन गरीने छ ।

- शर्शत तर्फ कृषि विकास रणनीति अनुगमन तथा समन्वय कार्यक्रम अर्न्तगत ३ वटा कार्यक्रम कार्यन्वयन गरीने छ ।
- आन्तरीक वजेट तर्फ वाट कृषि उत्पादन तथा उत्पादकत्व बृद्धिको लागि विकसित प्रविधिहरुको प्रचार प्रसार र प्राविधिक सेवा टेवा सर्वसुलभ रुपमा प्रदान गर्न गाउँपालिकाका सवै वडा तथा वस्ती स्तरमा विभिन्न ब्यबसायिक विषयमा तालिम संचालन गरि कृषकहरुलाई सक्षम गराईने छ ।
- कृषिमा व्यवसायिकरण, यान्त्रीकरण, आधुनीकीकरण,उत्पादित वस्तुको वजारिकरण र सामाजिक सम्मानको बातावरण सृजना गरिने छ ।
- कृषक समूह, सहकारी, सरकारी तथा गैर सरकारी संस्था र स्थानीय तहको साभेदारीमा कृषि कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने तथा प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- युवाहरुलाई कृषिमा आकर्षण गराउन विदेश वाट फर्केका युवा हरुको लागी यूवा लक्षीत कृषि कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- संघिय सरकारको सहकार्यममा पकेट क्षेत्रको रुपमा कम्तिमा एक वडा तथा वस्ती मा एक आयोजना/कार्यक्रम संचालनमा जोड दिईने छ ।
- दिगो कृषि विकास, जैविक विविधता, प्राकृतिक श्रोत तथा बातावरण संरक्षण बिच सन्तुलन कायम राख्ने नीति लिईने छ ।
- साना सिंचाई कार्यक्रम संचालन गरि सिन्चित भुमीमा उत्पादनमुखि विपेश कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- स्थानिय स्तरको कृषि उत्पादनको लागि माटो परिक्षण लगाएत स्थलगत अध्ययन गरिने छ ।
- व्यवसायिक कृषकलाई उत्प्रेरित गर्न उत्कृष्ट कृषक लाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यमा जोड दिईने छ ।
- प्रदेश संगको सह लागनीमा कृषि विउ भण्डारणको लागि १ वटा विउ भण्डार केन्द्र निर्माण मा जोड दिईने छ ।
- आवश्यकता र संघ को वजेट हेरी कृषि तर्फ कृषि स्नातक करार तथा सवै वडामा कृषि प्राविधिक करार गरी उपलब्ध गराईने छ ।
- प्रधानमन्त्री कृषि आधुनीकिकरण कार्यक्रम मार्फत तरकारी वारी पकेट विकास कार्यक्रम को निरन्तरता र सञ्चालन गरीने छ ।
- संघिय वजेट अनुसार किसान लाई प्रदान हुने कृषिकर्जा प्रवाहामा सहजीकरण गरीने छ ।
- वास्तवीक कृषकको पहिचान ब्यबसायीकरण र संरक्षण र आवश्यक सहयोगको लागी कृषक परिचय पत्र वितरण गरीने छ । भने एकै घरमा हलगोरु पाली खेतीगर्ने कृषक लाई आवश्यक प्रोत्साहन अनुदान प्रदान गरीनेछ ।
- ब्यवसायीक तरकारी खेती गर्ने कृषक लाई प्रति रोपनी प्रोत्साहन अनुदान प्रदान गरिने छ ।

- प्रदेश सरकार सगको साभेदारीमा आत्मनिर्भरताको लागी कृषि उत्पादन कार्यक्रममा जोड दिईने छ ।
- राष्ट्रिय किसान आयोगको मिति २०८१।०१।१६ को ५० औं बैठकको कृषि कर्जा सम्बन्धी निर्णय कार्यन्वयनमा जोड दिईनेछ ।
- कृषि उत्पादन लाई खेर जान नदिन र बजारमा विक्री वितरण व्यवस्थापन गर्नको लागी कृषि एम्बुलेन्स को व्यवस्था गरिने छ ।
- भुमी बैंक स्थापना,, सार्वजनिक जग्गाको अभिलेख व्यवस्थापन र वाभो जमीनमा खेती गरी उत्पादनमा वृद्धि गरीने छ ।
- वैदेशिक रोजगार वाट फर्केका तथा पालिका भित्रका युवाहरु ले व्यवसायीक कृषि गर्न इच्छुक युवाहरु लाई व्यवसायीक कृषि तर्फ प्रोत्साहन गर्नका लागी साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरीने छ ।

७.२. पशुसेवा तथा प्रसार कार्यक्रम :-

- पशु सेवाका सबै कार्यक्रम लाई अध्यक्ष सग पशुसेवा कार्यक्रमको रुपमा सञ्चालन गरीने छ ।
- गोठ देखी ओठ सम्म स्वच्छ उत्पादन गर्न तालिम अर्न्तकृत्या सचेतीकरण गरीने छ ।
- संघिय बजेटको मर्म हरेक पालिकामा भेटनरी अस्पताल भन्ने रहेको हुदा सोही अनुसार भेटनरी अस्पताल स्थापना र सञ्चालन गरिने छ ।
- शर्शत तर्फको बजेट अर्न्तगत ४ विषयहरु, कृत्रिम गर्भदान मिसन कार्यक्रम, पशुपन्छी रोगको अन्वेषण नमुना संकलन, ईपीडेमीयलोजिकल रिपोर्टिङ्ग र तथ्याङ्क संकलन र प्रतिवेदन गरीनेछ ।
- उत्पादनमा आधारित अनुदानलाई व्यवस्थित गर्न विशेष प्राथमिकता दिईने छ। दुध उत्पादनमा उपलब्ध गराउदै आएको अनुदान कायम गरिने छ ।
- वर्षेनि आकस्मिक तथा माहामारीजन्य रोगको संक्रमण बाट पशुपन्छी पालन व्यवसाय धरासय बन्दै गएकोले पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरुलाई महत्वपूर्णको साथ संचालन गरिने छ ।
- हलगोरु पोषण अनुदान कार्यक्रमलाई खण्ड क र खण्ड ख गरी खण्ड क अन्तर्गतको वडा नं १,२,३ र ४ को हलगोरुलाई आ/व ०८१.०८२ मा सम्बोधन गरिने छ । र क्रमागत खण्ड ख अन्तर्गतको वडा नं ५,६ र ७ को हलगोरुलाई आ/व०८२.०८३ मा सम्बोधन गरिने छ ।
- पशुपन्छी बाट मानिसमा र मानिस बाट पशुपन्छीमा सर्न सक्ने जुनोतिक रोग सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सुरु गरिने छ

- पशुपन्छीको रोग निदान गर्न आधारभुत प्रयोगशाला सेवा शुरु गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।गोबर परिक्षण,थुनेलो रोग पहिचानको लागि दुध परिक्षण,छाला सम्बन्धी समस्या पहिचानको लागि स्कीन स्कार्पिड परिक्षण को व्यवस्था मिलाईने छ ।
- पशु स्वास्थ्य शिविर संञ्चालनलाई निरन्तरता तथा थप व्यवस्थीत गरिदै लगिने छ ।
- पशुपन्छी जन्य स्थानिय उत्पादन बजारिकरणको लागि कार्यक्रम ल्याईने छ ।
- स्थानिय स्तरमै दुध ,मासु,अण्डा र माछा उत्पादन तथा बजारीकरणमा सहयोगि भुमिका खेल्ने आधारहरु क्रमश तयार गरिदै लगिने छ ।दुधजन्य पर्दाथ विविधिकरणको लागि दुध उत्पादक सहाकारी संस्थालाई आवश्यक यन्त्र तथा उपकण उपलब्ध गरिने छ ।
- स्थानीय स्तरमा मत्स्यपालक कृषकहरुको लागि निःशुल्क कमन कार्प जातको माछाको भुरा वितरण कार्यक्रम संञ्चालन गरिने छ ।साथै आ/व ०८१.०८२ बाट स्थानीय खोलाहरुमा माछाका भुरा छोड्ने कार्यक्रम समेत सञ्चालनमा ल्याइने छ ।
- बोका,बंगुर सुंगुर को पाठा र कुकुरको बन्ध्याकरण सेवा प्रदान गरिने छ ।/
- सन् २०३० सम्म कुकुरको टोकाईबाट हुने रेविजलाई शुन्यमा पुर्याउन घर पालुवा कुकुर बिरालोलाई निरन्तर निःशुल्क रेविज रोग विरुद्धको खोप लगाउने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- अफ्रिकन स्वाइन फिबर,रेबिज,पिआर जस्ता आकस्मिक तथा महामारिजन्य .पि. रोगबाट मृत्यु भएका पशु चौपायको क्षति उपलब्ध गराउन व्यवसाय पुर्नस्थापना सहयोग कार्यक्रम संचालनमा ल्याईने छ ।
- कृतिम गर्भधान मिसन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- सुत्केरी गाई भैसी पोषण अनुदानलाई निरन्तरता र थप बजेटको व्यवस्था मिलाईने छ ।
- पशु विमा प्रिमियम अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ , कुल प्रिमियमको २०अनुदान उपलब्ध गराईने छ । %
- महामारी जन्य रोग गाईभैसी मा खोरेत/भ्यागुते तथा चरचरे,लम्पि स्किन रोग बाख्रामा पिबंगुरमा स्वाइन फिबर/आर सुंगुर.पि.,खोरेत र कुकुर बिरालोमा रेबिज रोग बिरुद्धको खोप कार्यक्रम भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रको समन्वयमा संञ्चालन गरिने छ ।

- आधारभूत आवश्यकताको पशुपन्छीजन्य आन्तरिक तथा बाह्य परजीवि बिरुद्ध, थुनेलो रोग बिरुद्धको औषधी, गाई भैसी/, बाख्रा जस्ता पशु चौपायाको साल अङ्कने जस्ता समस्याको औषधी, गाईभैसी र बाख्रामा बाझोपन निवारणको / लागी सहयोगी औषधी र स्थानीय कुखुराहरुमा साल्मोनेला रोग बिरुद्धको औषधी निरन्तर र अटुट रुपमा उपलब्ध गराईने प्रबन्ध मिलाईने छ ।
- विगतको केही वर्ष देखी क्लासिकल स्वाइन फिवर, अफ्रिकन स्वाइन फिवर जस्ता महामारी जन्य रोगले सुंगुर बंगुर पालन व्यवसाय थला परेको छ । उक्त / व्यवसायलाई पुनः लयमा फर्काउन विशेष कार्यक्रम ल्याईने छ ।
- पशु सेवा उपशाखाको सेवालाई थप व्यवस्थित र जनउत्तरदायी बनाउन आधारभूत प्रयोगशाला सहितको भवन निर्माणको लागि बिभिन्न आयोजना सँग समन्वय गरिने छ ।
- प्रदेश सरकार र केन्द्र सरकारको साभेदारी, सहलगानीमा पशुपालनलाई उत्पादनमुलक आर्थिक र रोजगारीमुलक सम्मानित पेशाको रुपमा विकसित गरिनेछ ।
- म्याग्दे गाउपालीका लाई तनहु तथा गण्डकी प्रदेशकै उत्कृष्ट पशुपालन क्षेत्रको रुपमा पहिचान हुने गरी विकाश गरीने छ ।

७.३, घरेलु तथा साना उद्योग तर्फ :-

- सवै प्रकृतिका घरेलु तथा रोजगार मुलक कार्यक्रम लाई अध्यक्ष सग स्वरोजगार कार्यक्रमको रुपमा सञ्चालन गरीने छ,
- शर्शत वजेट अर्न्तगत कार्यक्रम मध्ये लघुउद्यम विकाश कार्यक्रम मार्फत कम्तीमा ५ जना को समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण, पुनताजगी र एडभान्स सिप विकाश तालीम, लघुउद्यम विकाश मोडेलमा नया लघु उद्यमी सृर्जना गरिने छ ।
- स्थानीय सीप, श्रोत, साधन एवं प्रविधिको प्रयोगलाई बढावा दिई ब्यवसायिक उत्पादन तर्फ अग्रसर गराउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- घरेलु तथा सहयोगी सस्थासगको सहकार्यमा लघु, घरेलु तथा साना उद्यमीलाई उद्यम विकास तालिम तथा औजार, यन्त्र, उपकरण प्रदान गरीने छ ।
- स्थानीय वन पैदावर, प्राकृतिक स्रोत साधन, जडिवुटीमा आधारीत उद्योगहरु स्थापना गर्न लगानी कर्ताहरुलाई उचित वातावरणको व्यवस्था गरिने छ ।

- प्रदेश सरकार सामाजीक विकाश मन्त्रालय, उद्योग पर्यटन मन्त्रालयको सहकार्यमा थप कार्यक्रम वाट सिपमुलक स्वरोजगार र व्यवसायीक तालीम प्रदानमा जोड दिईने छ ।
- आन्तरीक श्रोत वाट अतिरिक्त तालीम तथा प्रविधि हस्तान्तरण गरीने छ ।
- संघ सरकार सगको साभेदारीमा गाउँपालिकाको औधोगीक ग्राम निर्माणमा तिव्रता दिईनेछ ।
- व्यवस्थीत वजार विकाश तथा गुणस्तरीयता लाई निरन्तरता दिनको लागी वजार अनुगमनमा जोड दिईने छ ।

७.४. पर्यटन तर्फ :-

- सवै पर्यटकीय गतिविधि तथा कार्यक्रम लाई उपाध्यक्ष सग पर्यटकीय कार्यक्रमको रुपमा अगाडी वढाईने छ ।
- गाउँपालिका भित्र पर्यटकीय क्षेत्रको पहिचान हुनेगरी पर्यटन पुस्तक प्रकाशन गरीनेछ । साथै पर्यटकीय क्षेत्रको गुरुयोजना यसै आ.व. मा तयार गरिने छ ।
- पर्यटकीय क्षेत्रमा रुची राख्ने युवा हरुलाई ट्रेकिङ्ग गाईड, होमस्टे सञ्चालन तथा पर्यटकीय प्रवर्द्धन मुलक तालीम दिईने छ ।
- पर्यटन बसाई व्यवस्थापनको लागी मानहु, वर्चाङ्ग, हर्कपुर लगाएतका सवै सम्भाव्य स्थानमा होमस्टेहरु गुणस्तरीय र व्यवसायीक रुपमा सञ्चालन गर्ने गरी सञ्चालक लाई प्रशिक्षण दिईने छ ।
- पर्यटन प्रवर्द्धन सम्बन्धी क्रियाकलाप सञ्चालन गरिने छ । गाउँपालिकाको पहिचान हुने तथा पर्यटन प्रवर्द्धन हुने गरि विभिन्न सरोकार निकाय संगको सहकार्यमा विभिन्न पर्यटन पुर्वाधार निर्माणमा जोड दिईने छ ।
- प्रदेश सरकार तथा गाउँपालिका समेतको सहकार्यमा पर्यटकीय पदमार्ग, पर्यटकीय क्षेत्रहरु मन्दीर, भरना, पदमार्ग, भ्युटार पार्कको निर्माण तथा विकासको लागि अध्ययन तथा गुरुयोजना तयार गरी दिगो पर्यटन विकाश कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- पर्यटन प्रवर्द्धनको लागी आन्तरीक रुपमा पर्यटकीय महोत्सव भव्य रुपमा सञ्चालन गरीने छ ।
- पर्यटन प्रवर्द्धनमा पत्रकारसग अर्न्तकृया, छलफल जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरीनेछ ।

७.५. सहकारी विकास तर्फ :-

- गाउँपालिका भित्र रहेका सहकारीको अध्ययन अवलोकन गरी अवस्थाको चित्रण गरीने छ भने सो को प्रभावकारी अभिलेख तयार गरीने छ ।

- सहकारीहरूको गुणस्तर र प्रभावकारीतालाई नियमन अनुगमन र सहकारी शिक्षामा जोड दिइने छ । भने थप सहकारी विस्तार तथा विकाश गरी सहकारीलाई पुँजि निर्माणको महत्वपूर्ण माध्यमको रूपमा स्थापित गरी स्थानीय रोजगारी वृद्धि तथा स्थानीय कृषि उद्योग स्थापना र साना घरेलु उद्यममा लगानी गर्ने वातावरणको सृजना गरिने छ ।
- सहकारी स्थापना, आवद्धता र प्रतिफल तर्फ विशेष जोड दिइने छ ।
- सहकारी को दिगोपना र विश्वसनियता वृद्धि हुने गरी सहकारी सञ्चालन मा जोड दिइने छ ।
- अन्य संघ सस्था सगको सहकार्यमा सहकारी कर्म तथा सरोकार वाला लाई प्रशिक्षण गराइने छ ।
- सहकारी शिक्षामा जोड दिई सहकारी दर्ता तथा शाखा स्थापना गर्ने प्रक्यालाई सहज सरलीकृत गरिने छ । साथै सहकारी संस्थाहरूको गुणस्तर र प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न नियमन र अनुगमनमा तीव्रता दिइनेछ । भने जोखीम युक्त सहकारी दर्ता खारेजी र कारवाही प्रक्या अगाडी वढाईने छ ।
- सहकारीसंस्था मार्फत गरीवी निवारण, रोजगारी ,कृषि तथा पशुपालनको क्षेत्रमा लागानी अभिवृद्धि हुने कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी लागु गरिने छ ।
- सहकारीलाई आय आर्जनको एक महत्वपूर्ण माध्यमको रूपमा विकास गरी सहकारीप्रति नागरिक उत्प्रेरणा अभिवृद्धि गर्न सहकारी प्रशिक्षणमा जोड दिइने छ ।

७.६. वैक तथा वित्तिय तर्फ :-

१, वैक तथा वित्तिय सेवा सरल सहज पहुच योग्य हुने गरी शाखा विस्तार तथा प्रविधि मैत्री वैकीङ्ग सेवा प्रदान गर्न तथा सेवा लिनको लागी वैकीङ्ग निकाय र नागरीक दुवै लाई उत्प्रेरित गरीने छ, भने सामाजीक सुरक्षा भत्ता समयमा वितरणसगै सेवा प्रवाहा सरलीकरण गरीने छ ।

२, गाउँपालीका भित्र रहेका वैकहरु सग गाउँपालिकाले समन्वय गरी उद्यमी लगाएत आयआर्जन र स्वरोजगार वन्ने नागरीक लाई सहलियत पुर्वकको कर्जा प्रवाहा गर्नको लागी अनुरोध तथा आवश्यक्ता अनुसार साभेदारी गरीने छ ।

३, डिजिटल वैकीङ्ग अवधारणा अनुसार भुक्तानी प्रणाली सुदृढ गरी विद्युतीय माध्यम (EFT) पुर्ण रूपमा लागु गरीने छ ।

४, पालिका प्रशासकिय भवनको प्रागण वाट नै वैकको काउन्टर खोली सवै प्रकारका सेवा प्रवाहा गरिनेछ ।

७.७, अन्य विषय तर्फ :-

१, आप्रावासी स्रोत केन्द्र, रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम सामी परियोजना मार्फत शर्ततर्फ को बजेट वाट गाउपालिका को आफ्नै प्रयासमा विभिन्न कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरीने छ ।

२, वैदेशिक रोजगारमा हुने ठगी नियन्त्रणका लागि मनोसामाजीक परामर्श तथा निजको परिवार लाई प्रदान गर्ने राहात उद्धार अन्य कल्याणकारी सेवामा संघसग समन्वय सहकार्य गरिने छ ।

३, गाउँपालिकामा श्रमीक हेल्प डेस्क स्थापना गरी श्रमीकको हकहित र सामाजिक सुरक्षा मा जोड दिईने छ ।

वुदा न. ८ सामाजीक विकाश समिति तर्फ :-

आदरणीय उपाध्यक्ष ज्यु एवं सभा सदस्य ज्युहरु

८.१, शिक्षा तर्फ :-

- शिक्षा क्षेत्रको व्यापक सुधारको लागि अध्यक्षसग शैक्षिक सुधार कार्यक्रमको रूपमा सबै सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरीने छ ।
- सामुदायीक विद्यालयको खस्कीदो गुणस्तर लाई मध्यनजर गरी शिक्षण सिकाईलाई सुचना तथा संचार प्रविधि संग आवद्ध गराउन प्रत्येक विद्यालयमा यस संग सम्बन्धित आवश्यक पूर्वधारको निर्माण तथा प्रविधि हस्तान्तरणमा जोड दिईने छ ।
- ई.सी.डी. शिक्षक र विद्यालय कर्मचारी तथा सहयोगी लाई संघिय सरकार को नीति भित्र रही श्रोत को सिमितता लाई मध्यनजर गरी केही थप सुविधा दिईने व्यवस्था मिलाईने तथा पहल गरीने छ ।
- आधारभुत तह उर्तीण परीक्षा तथा अन्य कक्षागत तहको परीक्षालाई तोकिएको मापदण्डका आधारमा व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न जोड दिईने छ ।
- सम्पूर्ण विद्यालयमा क्रमशः पुस्तकालय, गणित, विज्ञान र कम्प्युटर प्रयोगशाला व्यवस्थित गर्दै लगीनुको साथै त्यसको उचीत प्रयोगमा जोड दिईने छ ।
- शिक्षक, प्र.अ, अन्य कर्मचारीको कार्यसम्पादन स्तर र विषयगत नतीजा विश्लेषणका आधारमा थप सुविधा विस्तार गरिनुका साथै प्राथमिकताका आधारमा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरीने छ ।
- लक्षित वर्गको शिक्षामा पहुच वृद्धि गर्न विभिन्न छात्रवृत्ति प्रदान लाई निरन्तरता दिईने छ ।
- शिक्षण सिकाईलाई सुचना तथा संचार प्रविधिसंग आवद्ध गराउन प्रत्येक विद्यालयमा यस संग सम्बन्धित आवश्यक पूर्वधारको निर्माण साथै नविनतम शिक्षण सिकाई प्रविधिको अवलम्बन गरिनेछ

- यस पालिका अन्तर्गत सञ्चालित कम्तीमा एउटा सामुदायिक विद्यालयलाई स्मार्ट विद्यालय बनाई संघिय निति तथा कार्यक्रममा उल्लेख भएको "एक पालिका एक स्मार्ट विद्यालय" अवधारणा कार्यन्वयनमा ल्याइनेछ ।
- सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका शिक्षक वा कर्मचारीले राजनीतिक दलको सदस्य हुन नपाउने कानुनी व्यवस्थाको पुर्ण कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- आधारभुत तह उर्तीण परीक्षा तथा अन्य कक्षागत तहको परीक्षालाई तोकिएको मापदण्डका आधारमा व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न जोड दिईने छ । विद्यालय तहका सम्पुर्ण परिक्षाका प्रश्नपत्रमा एकरूपता कायम गर्न आवश्यक प्रवन्ध मिलाइनेछ ।
- सम्पुर्ण विद्यालयमा क्रमशः पुस्तकालय, गणित, विज्ञान र कम्प्युटर प्रयोगशालालाई व्यवस्थित गर्दै लगिनुको साथै त्यसको उचीत प्रयोगमा जोड दिईने छ ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष शिक्षक अभिभावक संघका अध्यक्ष प्रधानाध्यापक एवं शिक्षकहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरीने छ ।
- लक्षित वर्गको शिक्षामा पहुच वृद्धि गर्न विभिन्न छात्रवृति प्रदानलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- विद्यार्थीको क्षमता तथा प्रतिभा पहिचान र प्रस्फुटनको लागि राष्ट्रपति रनिडशिल्ड प्रतियोगिता लगायत विभिन्न क्षेत्रका खेलकुद साथै अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गरीने छ । शिक्षकलाई खेलकुदको तालिम दिई विद्यालयमा खेलकुद प्रवद्धन गरिनुका साथै राष्ट्रपति रनिड शिल्ड प्रतियोगिता लगायतका खेलमा पालिका भित्रैबाट प्रशिक्षकको व्यवस्था गर्न आवश्यक प्रवन्ध मिलाईनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा दिवा खाजाको प्रयोगलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउनका लागि स्थानीयस्तरमा नै उत्पादित वस्तु खाजाका परिकारको रूपमा प्रयोग गर्न विशेष जोड र प्राथमिकता दिईनेछ ।
- शैक्षिक गुणस्तर सुधारमा अग्रसर रहने र राम्रो नतिजा प्राप्त गर्ने विद्यालयका प्र.अ., विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, शिक्षक कर्मचारी र विद्यालयलाई समेत उत्कृष्टताका आधारमा पुरस्कृत गरीने छ ।
- विद्यालय स्वच्छ सरसफाई कार्यक्रम अन्तर्गत पिउनेपानी, वालमैत्री शौचालय तथा नियमित सरसफाई, प्राथमिक उपचार कक्ष, कक्षा कोठा व्यवस्थापन जस्ता विषयहरू क्रमशः सुधार गर्दै लगिने छ ।
- स्थानिय शिक्षा एन तथा नियमावली पूर्णरूपमा कार्यन्वयनमा ल्याईने छ ।

- शिक्षा क्षेत्रलाई राजनैतिक हस्तक्षेपमुक्त गरि विद्यालयलाई शान्ति क्षेत्र बनाईनेछ ।
- सरोकारवाला मार्फत सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालय नियमित अनुगमन, निरीक्षण र सुपरीवेक्षणमा जोड दिईने छ ।
- संघिय सरकारबाट प्राप्त सर्शत वजेट लाई समयमा नै प्रभावकारी कार्यन्वयन गरीने छ ।
- स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित पाठ्यपुस्तक कक्षा १-५ प्रभावकारी रूपमा लागु गरिनेछ । आ.व. ०८१/०८२ मा स्थानीय पाठ्यक्रम कक्षा ६-८ निर्माण गरि क्रमश स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित कक्षा ६-८ को पाठ्यपुस्तक लेखन कार्यलाई अगाडी बढाईनेछ ।
- शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि एकाई परिक्षाको निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको शैक्षिक गुणस्तरलाई उकास्नका लागि व्यवसायिक शिक्षामा विशेष जोड दिइनेछ
- विद्यालयको शैक्षिक गतिविधि र शैक्षिक योजनाहरुलाई प्रभावकारी कार्यन्वयनका लागि नियमित रूपमा प्रधानाध्यापकहरुको अन्तकृत्यात्मक बैठकलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- विद्यालय स्तरिय रेडक्रस गठन तथा परिचालनमा जोड दिइनेछ ।
- शिक्षकको पेशागत समस्या समाधानका लागि शैक्षिक संवाद समिति र शिक्षक काउन्सिलको व्यवस्था गरिनेछ । विद्यालयको शैक्षिक कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न, विभिन्न तालिमहरु सञ्चालन एवं समन्वय गर्दै शिक्षकहरुको पेशागत क्षमता विकास गर्न विद्यालय लेखा प्रणाली, आधारभूत र माध्यमिक तहका शिक्षकहरुका लागि विज्ञान, गणित र अंग्रेजी विषयको क्षमता विकास तालिम तथा सूचना प्रविधि तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
- शिक्षालाई सिपसँग, सिपलाई श्रमसँग, श्रमलाई रोजगारसँग, रोजगारीलाई उत्पादनसँग, उत्पादनलाई बजारसँग जोडनको लागि संघसँगको सहकार्यमा पढ्दै कमाउँदै कार्यक्रम कार्यन्वयनमा जोड दिईने छ ।
- सामुदायीक निजि विद्यालय सहकार्य कार्यक्रममा जोड दिईने छ ।
- यस गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक सिकाई केन्द्रलाई सशक्त र प्रभावकारी बनाउने निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- एक विद्यालय एक कम्प्युटर अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकामा रहेका सबै सामुदायिक विद्यालयहरुको संरक्षण र संवर्द्धनको लागि गाउँपालिकामा एक मर्मत सम्भार कोषको स्थापना गरिनेछ ।

- शैक्षिक गुणस्तरीयताको आधारमा दण्ड तथा पुरस्कारको निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- स्यानीटरी प्याडको प्रयोगलाई थप प्रभावकारी एवं व्यवस्थित गर्नका लागि sanitary Pad Vending Machine खरिद अभियान सञ्चालन गरिने छ ।
- न्युन शिक्षाक दरवन्दी भएका विद्यालयहरूलाई शिक्षण सहयोग अनुदान दिने व्यवस्था अवलम्बन गरिनेछ ।
- प्रारम्भिक बालविकासको सहजकर्ता, विद्यालय कर्मचारी र विद्यालय सहयोगीलाई दिदै आएको थप अनुदानलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- **साथीबाट सिक्ने, साथीलाई सिकाउने** कार्यक्रम सञ्चालन गरि विद्यार्थीको सिकाई अभिवृद्धि तथा शैक्षिक नेतृत्व विकास गरिनेछ ।
- शैक्षिक वातावरण र गुणस्तर सुधारका लागि अवकाश प्राप्त शिक्षक तथा कर्मचारीको ज्ञान सिप र अनुभवको उपयोग गरिनुका साथै पालिका स्थापना पश्चात अवकाश प्राप्त शिक्षकलाई सम्मान गर्न आवश्यक प्रवन्ध मिलाईनेछ ।
- छिमेकी पालिका तथा विद्यालयहरूसँग असल अभ्यास आदान प्रदान कार्यक्रम सञ्चालनार्थ प्रधानाध्यापकहरूलाई नमुना विद्यालय अध्ययन अवलोकन गर्न गराउन आवश्यक प्रवन्ध मिलाईनेछ ।
- विद्यार्थीको क्षमता तथा प्रतिभा पहिचान र प्रस्फुटनको लागि राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड लगाएत विभिन्न क्षेत्रका खेलकुद साथै अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गरीने छ ।
- शैक्षिक प्रशासनलाई चुस्त, दुरुस्त र प्रभावकारी बनाउन शिक्षा शाखा संग प्र.अ को कार्यसम्पादन सम्भौता गर्ने गरी त्यसको उच्चतम कार्यन्वयनमा जोड दिईने छ ।
- शैक्षिक गुणस्तर सुधारमा अग्रसर रहने र राम्रो नतिजा प्राप्त गर्ने विद्यालयका प्र.अ, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, शिक्षक कर्मचारी र विद्यालयलाई समेत उत्कृष्टताका आधारमा पुरस्कृत गर्ने कार्य यसै वर्ष वाट थालनी गरीने छ ।
- शिक्षा क्षेत्रमा लगानी गर्न चाहाने गैर सरकारी सस्था वा दातृ निकायलाई उनीहरूको कार्यक्रमको प्रभावकारिता र त्यसवाट प्राप्त हुने प्रतिफलको अनुमानको आधारमा अनुमति र स्वीकृती प्रदान गरीने छ ।
- राष्ट्रपति शैक्षिक कार्यक्रम वाट विद्यालयको भौतिक पुर्वाधार निर्माण सुधार, तथा अन्य बजेट वाट आवश्यक र अपुरा पुर्वाधार तयार गरीने छ ।
- विद्यालय स्वच्छ सरसफाई कार्यक्रम अन्तर्गत पिउनेपानी, वालमैत्री शौचालय तथा नियमित सरसफाई, प्राथमिक उपचार कक्ष, कक्षा कोठा व्यवस्थापन जस्ता विषयहरू कमशः सुधार गर्दै लगिने छ ।

- प्रदेश संगको सहलागनीमा स्थानिय तहमा सार्वजानिक पुस्तकालय स्थापना गर्ने नीति लिईने छ ।
- विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर सुधारको लागि, शिक्षा शाखा, निर्वाचित जनप्रतिनीधि, टोलसुधार समितिहरु मार्फत नियमित अनुगमन, निरीक्षण र सुपरीवेक्षणमा जोड दिईने छ ।
- प्रदेश संगको सहकार्यमा सामुदायिक विद्यालय र बाल विकास केन्द्रमा शौचालय, खानेपानी ट्यांकी, विद्यालय नक्सांकन, जस्ता कार्यमा जोड दिईने छ ।
- शिक्षा तर्फ प्राप्त शर्शत वजेट लाई समयमा नै प्रभावकारी कार्यन्वयन गरीने छ ।
- “वर्तमान मा गुणस्तरीय शिक्षा: पालिकावासी सबैको अपेक्षा“ भन्ने नाराका साथ शैक्षिक क्षेत्रमा व्यापक सुधार गर्न गाउँपालिकाले आ.व. २०८१।८२ मा निर्माण गरेको आविधिक योजना को आधारमा विद्यालयको शैक्षिक तथा भौतिक सुधारको पक्षहरुलाई प्राथमिकताको आधारमा क्रमागत रुपमा निर्माणको कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ ।
- विद्यार्थीको चौतर्फी विकासका लागि विद्यालयहरुमा खेलमैदान निर्माण,खेलसामग्री व्यवस्थापन गरिने छ ।
- विषम परिस्थिति (महामारी,प्राकृतिक प्रकोप,महाविपत्ति) मा विद्यालयमा नियमित रुपमा शैक्षिक क्रियाकलाप गर्न नसक्ने अवस्थामा बैकल्पिक सिकाई प्रक्रिया अवलम्बन गरी विद्यार्थीको शैक्षिक क्षति न्यूनिकरण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- विद्यालयको शैक्षिक गतिविधि र शैक्षिक योजनाहरुलाई प्रभावकारी कार्यन्वयनका लागि नियमित रुपमा प्रधानाध्यापकहरुको अन्तर्कृत्यात्मक बैठकलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरुमा रिक्त रहेका दरबन्दीमा तत्काल करार सेवामा शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारी छनौट गर्नका लागि विज्ञहरुको सहायता लिइनेछ । प्रसुती महिला शिक्षकले पाउने ९८ दिन प्रसुती विदा अवधिभर निजको सट्टा शिक्षक राख्ने र विद्यालयको प्रशासनिक र शैक्षिक सुधारको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- संघिय सरकार को वजेट नीति अनुसार सामुदायिक सार्वजनिक विद्यालय ले खरीद गर्ने वढीमा २ वटा वस लाई भन्सार महशुल ७५% छुट दिने ब्यवस्था अनुसार विद्यालयहरु खरीद गर्न ईच्छुक भएमा गाउपालिका वाट पनि ४० देखी ५० % सम्म साभेदारी गरीने छ ।
- स्थानीय तहका कर्मचारीको स्वदेशी तथा वैदेशिक अध्यन तालिमको लागी प्रदेश कानुन अनुसार कार्यन्वयन गरिनेछ । साथै गण्डकी विश्व विद्यालयको स्वीकृत स्थानीय विकाश सम्बन्धी स्नातक तहको अध्यन कार्यक्रम को लागी कर्मचारी लाई प्रोत्साहीत सहित छात्रवृर्ति प्रदान गरिने छ ।

८.२. स्वास्थ्य तर्फ :-

- समग्र स्वास्थ्य सेवामा सुधार गर्नेगरी अध्यक्षसग स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रम तय गरी कार्यक्रम कार्यन्वयन गर्ने गरी शर्शत र आन्तरीक श्रोतको परिचालन गरीने छ ।
- विद्यमानमा रहेका २ वटा एम्बुलेन्स मध्ये १ लाई माहाप्रस्थान यान अथार्त सब वाहानको रूपमा प्रयोग र सेवाप्रवाहा गरीने छ ।
- स्वास्थ्य सेवा प्रणाली, स्वास्थ्य संस्थाको भौतिक पूर्वाधार, जनशक्ति र श्रोतसाधनको एकीकृत एवं समन्वयात्मक परिचालन गरी प्रत्येक नागरिकलाई आधारभुत स्वास्थ्य सेवाको प्रत्याभुत गरिनेछ ।
- १० वेडको थर्पु आधारभुत अस्पताल सञ्चालनको कार्यविधि तय गरी निर्माणको कार्य याथाशिघ्र सम्पन्न गरिने छ । जनशक्ति र उपकरणको व्यवस्था गर्दै गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सञ्चालनमा ल्याईने छ ।
- आधारभुत र आकस्मिक स्वास्थ्य सेवालार्ई सर्वसुलभ र गुणस्तरीय बनाउँदै स्वास्थ्य संस्थामा अत्यावश्यक उपकरण, औषधि र दक्ष जनशक्तिको आपूर्ति सुनिश्चित गरिनेछ ।
- आधारभुत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न हरेक वडामा एक आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र सञ्चालन गरिने छ
- १० वेडको थर्पु आधारभुत अस्पताल सञ्चालनको कार्यविधि तय गरी दक्ष जनशक्ती करार सेवामा लिई गुणस्तरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिने छ ।
- विपन्न नागरिकलाई मुटु, क्यान्सर , मिगौला , अल्जाईमर्स, पार्किन्सस, स्पाईनल ईञ्जुरी, हेड ईञ्जुरी तथा सिकलसेल एनिमिया का विरामीहरुलाई संघिय सरकार बाट प्राप्त सेवा सुविधा प्राप्तिका लागि सिफारिस प्रक्रियालाई सर्व सुलव बनाईने छ ।
- पालिका भित्रका स्वास्थ्य संस्था बाट १८ प्रकारका औषधि तथा खोप र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी सामाग्री निःशुल्क उपलब्धताको सुनिश्चित गरिने छ ।
- गुणस्तरी सुरक्षित मातृत्व सेवा प्रदान गर्न थर्पु आधारभुत अस्पतालमा एकिकृत बर्थिङ्ग सेन्टर सञ्चालन गरी गर्भवति/सुत्केरी महिलालार्ई घर बाट स्वास्थ्य संस्थामा र स्वास्थ्य संस्थाबाट घर सम्म निःशुल्क यातायात सेवाको सुनिश्चित गरिने छ ।
- आत्माहत्या र मानसिक स्वास्थ्य समस्या भएका नागरिकहरुको स्वास्थ्य सेवालार्ई ध्यानमा राख्दै दक्ष मनोसामाजिक परामर्श कर्ताको व्यवस्था गरीने छ ।
- नागरिकलाई आधारभुत आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवाको सुनिश्चित गर्दै प्राकृतिक चिकित्सा , योग, लगाएतका सेवालार्ई समुदाय स्तरमा लगिनेछ । आयुर्वेद गाँउघर क्लिनिक सेवाको सवै वडामा विस्तार गर्दै लगिने छ ।

- विपन्न नागरिकको स्वास्थ्य लाई ध्यानमा राख्दै अति विपन्न पारिवारलाई अनुदान मार्फत स्वास्थ्य विमा सेवामा समेटिने छ । साथै सम्पूर्ण घरपरिवारलाई स्वास्थ्य विमामा आवद्ध हुन सुचिकृत गरिने छ
- सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पोषण कर्नरको व्यवस्था गरिने छ, OTC सेन्टरको स्थापना गरि SAM र MAM लगाएत अन्य कुपोषित बालबालिकाको उपचारको व्यवस्था मिलाईने छ ।
- अध्यक्ष संग सुत्केरी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै सुत्केरीलाई जनही रु ५०००। का दरले पोषण खर्चको व्यावस्थापन गरिने छ।
- गर्भवति महिलाको स्वास्थ्य सेवालार्ई ध्यानमा राख्दै ग्रामिण भिडियो एक्सरे सेवा थप उपकरणको व्यवस्था गरि विस्तार गरिने छ ।
- ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूलाई पुर्ण खोप सुनिश्चितता गरिने छ ।
- स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियता कायम राख्न प्रभावकारी अनुगमनको व्यवस्था मिलाईने छ ।
- क्षयरोग मुक्त अभियान कार्यक्रम लागु गरी घरघरमा क्षयरोगको स्क्रिनिङ्ग कार्य गरिने छ । साथै पत्ता लागेका क्षयरोगीहरूलाई स्वास्थ्य कर्मिको प्रत्यक्ष निगरानीमा उपचारको व्यवस्था मिलाईने छ ।
- **“म, मेरो स्वास्थ्य र मेरो जिम्मेवारी”** भन्ने नारालार्ई स्वास्थ्यको मुल नाराको रुपमा अंगीकार गर्दै यस गाउँपालिकाकाको स्वास्थ्य क्षेत्र सुधारमा ७ वटा विषयहरू कमशा स्वास्थ्य विमा, मानसीक स्वास्थ्य र नसर्ने रोग, वर्थिङ्ग सेन्टर, आयुर्वेद योगा, आधारभुत स्वास्थ्य सेवा र अस्पताल सञ्चालन,स्वास्थ्य कर्मि प्रशिक्षण क्षमता विकाश र कृयाशिलता मा जोड दिईनेछ ।
- पूर्णखोप सुनिश्चितता, परिवार नियोजन सेवा, सुरक्षित मातृत्व, गाँउघर क्लिनिक जस्ता सेवालार्ई व्यवस्थित तथा दिगोपना कायम गर्दै स्वास्थ्यकर्मि र महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविका को मनोबल उच्च राख्न आवश्यक नीति तथा कार्यक्रम तय गरिने छ ।
- अब्कै पनि गाउँपालिका क्षेत्र भित्र केहि बालबालिका कुपोषण वाट प्रभावित रहेको समस्यालाई सम्बोधन गर्न संघ वाट प्राप्त शर्शत वजेट अर्न्तगत स्वास्थ्य पोषण कार्यक्रम लाई प्रभावकारी कार्यन्वयनमा जोड दिईने छ ।
- अति गरीव विपन्न ,अपाङ्ग लगायत आर्थिक सामाजीक रुपले पछि परेका कडा रोगी लाई औषधि उपचार अनुदान दिने निति लाई निरन्तरता दिईने छ ।
- यस अगाडी करारमा कार्यरत सबै प्रकृर्तिका स्वास्थ्य कर्मि लाई श्रोतको क्षमताहेरी पुन निरन्तरता दिईने छ ।
- म्याग्दे गाउँपालिकाका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट तोकिए बमोजिम निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरिने छ ।

- मृगौला प्रत्यारोपण गरेका तथा डायलिसिस गराईरहेका ब्यक्ती तथा सवै किसिमका क्यान्सर रोग तथा मेरुदण्ड पक्षघात का विरामीलाई संघिय सरकार मार्फत दिईने मासिक ५ हजार औषधि उपचार खर्च सहज रुपमा वितरण गरीने छ ।
- सुत्केरी, पुर्ण अपाङ्ग, अति गरीव विरामी तथा विभन्न संक्रामक रोगी ब्यक्तिहरुका लागि आवश्यकता अनुसार निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा तथा तोकिय बमोजिमको राहत सामाग्रीहरु उपलब्ध गराईने छ ।
- जामुने आयुर्वेद औषधालय वाट प्रदान हुने सेवा गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाईने छ साथै आयुर्वेद, प्राकृतिक चिकित्सा, योग तथा होमियोप्याथिक लगायतका चिकित्सा प्रणालीलाई एकीकृत रूपमा विकास र विस्तार गरिने छ ।
- मानसिक स्वास्थ्य, मुख, आँखा, नाक कान घाँटी स्वास्थ्य सेवालगायतका उपचार सेवालाई विकास र विस्तार गरिने छ । थर्पु र जामुने अस्पताललगायत सवै प्रकारका स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिने सेवाको गुणस्तर सुनिश्चित गरिने छ ।
- स्वास्थ्य शाखा लगाएत सवै स्वास्थ्य सस्था लाई सुचना प्रविधि मैत्री बनाई जनसांख्यिक तथ्यांक व्यवस्थापन, अनुसन्धान तथा विश्लेषण गरी निर्णय प्रक्रिया तथा कार्यक्रम तर्जुमासँग आबद्ध गरिने छ
- जेष्ठ नागरीक पुर्ण अपाङ्ग तथा कडा मानसीक रोगी लाई स्वास्थ्य स्याहार अर्न्तगत टोल टोलमा गई उपचार गरीने छ भने सवै वर्ग लाईहित हुने गरी वर्षमा एक पटक आखा, दात, सहित एकृकित घुम्ती शिवर वडा वडा र विकट वस्ती मा सञ्चालन गरीने छ । ४० वर्ष माथीका सवै नागरीक को वर्षमा १ पटक आधारभुत प्रयोगशाला परिक्षण गरीने छ ।
- लागु औषध कुलत विरुद्ध व्यापक प्रचार प्रसार सहित कुलतमा फसेका युवा लाई कुलत छोडेको पारिवारीक घोषणा सहित आएमा पोषण अनुदान दिईनेछ ।
- आ.व. ०८१।०८२ मा सरसफाई गुरुयोजना तयार गरीने छ ।
- बहुक्षेत्रिय पोषण योजना २०८०।०८१ देखी ०८७।०८८ कुपोषणको अन्त्य, मानवपुजी निर्माण र समग्र आर्थिक सामाजीक विकाश गर्ने दिर्घकालिन लक्ष्य कार्यन्वयनमा जोड दिईने ।
- स्वस्थ, समृद्ध बौद्धिक र सभ्य मानवपुजी निर्माणको लागी पोषण मैत्री स्थानीय शासनको अभियान मुलक कार्यक्रम कार्यन्वयनमा जोड दिईने छ ।
- काठमाण्डौ माहानगरपालिका क्षेत्र भित्रका सम्पुर्ण अस्पतालहरुले प्रदान गर्ने कुल शैयाको १० प्रतिशत लक्षीत वर्गलाई अनिवार्य निशुल्क उपचार सेवा उपलब्ध गराउने ब्यवस्था अनुसार लक्षीत वर्गलाई सिफारीस गरीने छ ।

- गाउँपालिका र थपु अस्पतालमा स्यानीटरी प्याड डिस्पोजल मेशीन खरीद तथा व्यवस्थापन गरीने छ ।
- जामुने स्वास्थ्य चौकीमा सरल र सहज तरीका वाट सेवा प्रवाहा गराउनको लागी जनरल हेल्थ डेस्क स्थापना गरीने छ ।

८.३.युवा तथा खेलकुद तर्फ :-

- युवाको क्षमता पहिचान, सुचिकरण सहित इच्छाएको पेशा व्यवसाय गर्ने युवालाई विउ पुँजिको रुपमा अनुदान दिने व्यवस्थालाई जोड दिईने छ
- गाउँपालिकाका सवै प्रकारका खेल लाई अध्यक्ष सग खेलकुद कार्यक्रम को रुपमा अगाडी वढाईने छ ।
- स्थानीय खेलकुद लाई प्रबद्धन गर्नेगरी अध्यक्ष कप तथा राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगिता लगाएत स्थानीय युवाक्लव स्तरीय खेलकुद आयोजना सञ्चालन गरीने छ ।
- वेरोजगार युवा जनशक्तिलाई सिपमूलक स्व रोजगार बनाउन स्वरोजगार तालिम प्रदान गरिने छ ।
- युवा आत्मनिर्भर बनाउन बैक, निजिक्षेत्र लगाएत सहयोगी संस्था संग सहकार्य गरी स्वरोजगार कार्यक्रम संचालनमा जोड दिईने छ ।
- संघ तथा प्रदेश वजेट नीति अनुसार १ स्थानिय तह १ खेल मैदान निर्माण अर्न्तगत गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण खेल मैदान निर्माण कार्यलाई निरन्तर अगाडी वढाईने छ ।
- युवाक्लव गठन, युवा दिवश, युवा परामर्श, युवा महोत्सव, युवा प्रर्तिभा पहिचान, युवा विकाश को लागी नीति सम्वाद, युवा उद्यम कार्यक्रम,नमुना युवा संसद अभ्यास,समन्वय सहजीकरण मा जोड दिईने छ ।
- युवा दुर्वेशनी नियन्त्रणको लागी ड्रग तथा लागुऔषध नियन्त्रण सचेतना कार्यक्रम प्रहरी सगको साभेदारीमा सञ्चालन गरिने छ ।

८.४.महिला तथा बालबालिका र लक्षित वर्ग तर्फ :-

- दिर्घकालिन क्रमागत कार्यक्रमको रुपमा उपाध्यक्ष संग महिला बालबालिका कार्यक्रम अर्न्तगत महिला अधिकारमा आधारित विकास पद्धतिलाई आत्मसात गर्दै ७ वटै वडाका महिला तथा बालबालिकाहरुलाई नेतृत्व एवं क्षमता विकास तथा आर्थिक विकासका लागि सिपमूलक तालिम दिईनेछ ।
- महिला पहिला कार्यक्रम सहित महिलाको नेतृत्व विकाशमा प्रमुख रुपमा जोड दिईने छ ।
- गाउँपालिका वाट महिलालाई कानुनी सचेतना, संविधान, मेलमिलाप लगाएतका विषयमा तालिम प्रदान गरिने छ ।
- टोलविकाश तथा सरोकार निकाय सग लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध सचेतना, १६ दिने अभियान, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस, नेपाली संस्कृति

जोगाउन स्थानिय पर्व जस्ता कार्यक्रम संचालन गरीने, महिला सशक्तिकरणमा सहित लैङ्गिक समानता सामाजिक समावेशीकरण अभिमुखीकरण तालीम मा जोड दिईनेछ ।

- बालबालिकाको पोषण लगायत बाल अधिकार विषयमा विभिन्न अर्न्तकृत्या लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरीने छ, भने बाल दिवस, बालिका दिवस राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय दिवस र कार्यक्रम सञ्चालन गरीनेछ ।
- आपतकालिन बाल संरक्षण आपतकालिन महिला संरक्षणको लागि कोषको रूपमा रकम विनियोजन गरी परिचालन गरिने छ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने जेष्ठ नागरिक, आर्थिक रूपले विपन्न, अशक्त र असहाय अवस्थामा रहेका व्यक्ति असहाय एकल महिला, अपाङ्गता भएका, बालबालिका, आफ्नो हेरचाह आफै गर्न नसक्ने, आदिको तथ्यांक संकलन तथा अद्यावधिक कार्य निरन्तर गरिने छ ।
- न्यायिक समिति तथा वडास्तरीय मेलमिलाप समिति मार्फत महिला हिंसाका मुद्दालाई प्राथमिकतामा राखी छिटो न्याय दिने तथा निशुल्क कानुनी साहायता लाई प्राथमिकता दिइने छ । साथै महिला सशक्तीकरणमा जोड दिई बालविवाह तथा दाईजो प्रथा लगायतका सामाजिक विकृति र विसंगतिलाई निरुत्साहित गरी महिला हिंसा शून्य गाउँपालिका बनाउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- एकल महिला, जनजाति, दलित, द्वन्द्व पीडित, शहिद परिवार, आर्थिक सामाजिक रूपले पछाडि परेको विपन्न वर्ग तथा समुदायको हितको लागि वडा तथा गाउँपालिका मार्फत संचालन गरिने लक्षित कार्यक्रमलाई सीपमूलक र रोजगारी मूलक बनाउन जोड दिइने छ ।
- किशोरी विकाश समुह सञ्जाल तथा गाउँपालिका मा कार्यरत साभेदार संस्था सग सहकार्य चेतना अभिवृद्धि र तुलनात्मक अर्न्तकृत्या गरीने छ ।
- बालबालिका र विद्यालय शान्ती क्षेत्रहुन बालबालिका राष्ट्रिय गौरवहुन, बालमैत्री स्थानीय शासन, पोषण मैत्री स्थानीय शासन, बालश्रम अन्त्य, बालविवाहा मुक्त स्थानीय तह, वातावरण मैत्री शासन, नियमीत विद्यालय भर्ना, जस्ता अभियान लाई स्रोत साधन सहित सञ्चालन गरीने छ ।
- लै.स.स. तथा सा.स. नितिलाई पुर्ण रूपले अवलम्बन गरिनेछ ।
- जनसाङ्ख्यिक वितरणको वस्तुगत अध्ययन गरि लक्षित वर्गको उत्थान र प्रोत्साहनका लागि विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- महिला सशक्तिकरणमा जोड दिई बाल विवाह न्युनिकरण, दाईजो प्रथा, छुवाछुत, सामाजिक विकृती र विसंगतिलाई निरुत्साहित गरी महिला हिंसा शून्य गाउँपालिका बनाउने निति अवलम्बन गरिनेछ ।
- किशोरी विकाश समुह सञ्जाल तथा गाउँपालिकामा कार्यरत साभेदार संस्थासँग सहकार्य गरी चेतना अभिवृद्धि र अर्न्तक्रिया गरिनेछ ।

- महिला, बालबालिका तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार संरक्षण गर्नका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- अभिभावक विहीन, असाहाय, अपाङ्गता भएका बालबालिका, अशक्त, बेवारिसे, हिंसा पिडित लाई सुलभ र छिटो न्यायिक निरुपण हुने व्यवस्था मिलाईनेछ । गाउँपालिकामा महिला सहायता कक्ष स्थापना साथै सडक बालबालिकाको उद्धार र संरक्षणका लागि पुनः स्थापना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- संघ र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गरी १ स्थानीय तह १ अपाङ्गता तथा मानवमैत्री भवन निर्माण गर्दै तथा दिवा सेवा केन्द्रहरुमा आवश्यक सहयोग प्रदान गरिनेछ ।
- एकल महिलाहरुको आर्थिक ,सामाजिक उत्थानका लागि आयआर्जन सम्बन्धमा जिविको पार्जन व्यवसाय कार्यक्रम गरिनेछ ।
- गाउँपालिका लाई वालमैत्री वनाउन वालमैत्री स्थानीय शासन, कार्यन्वयन निर्देशिका २०७८ ले व्यवस्था गरे अनुरूप कार्यक्रमहरुको व्यवस्था गरिनेछ ।
- बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ ले व्यवस्था गरे अनुसार स्थानीय तहमा बालअधिकार समिति गठन, बालकोषको स्थापना, बालमनोविज्ञको सुचिकरण, बाल संरक्षण प्रणालीको सुनिश्चतता, गरीने छ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका सबै सेवा प्रदायक कार्यालयहरुमा बालमैत्री कक्ष, सर्म्पर्क ईकाई, स्तनपान कक्ष, बालमैत्री शौचालय, बालमैत्री धारा तथा खानेपानी, विद्यालय, स्वास्थ्य केन्द्र, सेवा प्रदायक निकायहरु, विद्यार्थी सवार हुने सवारी साधन, आदी लाई बालमैत्री भएको सुनिश्चत गर्ने गरी कार्य थालनी गरीने छ ।
- वार्षिक रुपमा प्रत्येक वडाका १ पटक वडा स्तरीय बाल स्वास्थ्य परीक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरीने छ ।
- विपन्न लाई राहात, क्षमता विकास, शशक्तीकरण गर्नको लागि अध्यक्ष सग विपन्न लक्षित कार्यक्रम कार्यन्वयनमा जोड दिईने छ ।

८.५, अपाङ्गता / जेष्ठ नागरीक /र अन्य तर्फ :-

- सबै अपाङ्ग तथा जेष्ठ नागरीक कार्यक्रम लाई उपाध्यक्ष सग सबै अपाङ्ग र जेष्ठ नागरीक कार्यक्रमको रुपमा लगीने छ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सामाजिक समावेशीकरण एवं सेवा प्राप्तीमा सहज पहुँचका लागि गाउँपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय, सबै स्थानिय स्तरका विषयगत सरकारी कार्यालयहरु तथा सार्वजानिक शौचालयहरुलाई क्रमश अपाङ्गमैत्री बनाउँदै लगिनेछ ।
- जनप्रतिनिध तथा कर्मचारीहरु लाई अपाङ्गता समावेशी विकास सम्बन्धी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय कानुन, नीति, प्रतिवद्धता वारे अधिमुखीकरण सञ्चालन गरीने छ ।

- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र वसोवास गर्ने सबै प्रकारका अपाङ्ग भएका व्यक्तीहरूको सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था समेत खुल्ने गरी विस्तृत खण्डीकृत तथ्याङ्क, संकलन तथा अध्यावधिक गरिनेछ ।
- अपाङ्गता शशक्तीकरणको लागी आगामी ५ वर्षे छुट्टै कार्ययोजना निर्माण गरिने छ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तीको शशक्तीकरणको लागी मागमा आधारीत निश्चत कार्यक्रम शिर्षक सहित वजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्थानीय अपाङ्गता समन्वय समितिको क्षमता विकास तथा अधिमुखीकरण गरीने छ ।
- अपाङ्ग परिचय पत्र वितरणको लागी घुम्ती शिविर सञ्चालन, अपाङ्ग साहायता कक्ष स्थापना, अपाङ्ग भएका व्यक्ती र उनीहरूका अभिभावकहरू लाई अधिकार सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका भित्रका दुवै खुट्टा नभएका स्थानिय अपाङ्ग व्यक्तिलाई निः शुल्क ह्वीलचियर लगायत अन्य आर्थिक साहायता उपलब्ध गराईने छ , भने अपाङ्ग दिवस डिसेम्बर ३ सम्मान साहायता र सामाग्री खरिद तथा वितरण,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरूको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि, २०७५ अनुसार अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरूको परिचयपत्र वितरण नियमित रुपमा फिल्डमा र कार्यालय वाट उपलब्ध गरिनेछ ।
- हिँडडुल तथा खानपान कार्यमा अरुको साहरा लिनुपर्ने पूर्ण अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरूको पहिचान गरी निजहरूको स्याहार-सुसारमा खटिने सहयोगीलाई अतिरिक्त भत्ता उपलब्ध गराउने कार्य थालनी गरीने छ ।
- संघ र प्रदेश सरकार सग सहकार्य गरी १ स्थानिय तह १ जेष्ठ नागरीक आश्रम स्थल र दिवा सेवा केन्द्र स्थापनामा जोड दिईने छ ।
- ज्येष्ठ नागरीक दिवस, कानुनी सचेतना, अर्न्तकृत्य कार्यक्रम, सम्मान तथा दिवा सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरीकलाई सम्मान पुर्वक वाच्ने हकलाई ग्यारेण्टी गर्न आश्रीत परिवार सदस्यलाई अनिवार्य जेष्ठ नागरीक सेवामा लाग्न उत्प्रेरित गरिनेछ साथै जेष्ठ नागरीकलाई पालन पोषण नगरी दुःख दिने व्यक्तिलाई सेवा रोक्का सहितको दण्डित निति लिईनेछ भने गाउँपालिका र वडा मार्फत सम्मान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- मनोसामाजीक समस्या र मनोसामाजीक परामर्श कार्यशाला सञ्चालन गरिने छ ।

८.६, खानेपानी तथा सरसफाई फोहोरमैला व्यवस्थापन तर्फ :-

- खानेपानी तथा सरसफाई योजना लाई अध्यक्ष सग खानेपानी तथा सरसफाई योजना को रुपमा अगाडी वढाईने छ ।

- प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाको एउटै नाराको रूपमा रहेको “एक घर एक धाराको” नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
- खानेपानी सेवा नपुगेको स्थानमा डिप बोरीड लगाएत खानेपानी सेवा थप विस्तार गरीने छ । सो को लागी युनिसेफ लगाएत संघ सस्था सग सहकार्य गरी कार्यन्वयन गरीने छ ।
- अझै पनि खानेपानी सुविधा पुग्न नसकेको घरधुरीहरूलाई व्यवस्थित खानेपानी सेवा पुऱ्याउनको लागि सुरुवाती चरणमा डिपिआर तयार गरिने छ ।
- खानेपानीका पुराना आयोजनाहरूको मर्मत पुनर्स्थापना एवं नयाँ आयोजनाहरूको कार्यन्वयनमा जोड दिईने छ ।
- खानेपानी आयोजनाहरूको दीगोपनाको लागि सम्वन्धित उपभोक्ताहरूलाई मर्मत संभार तालिम प्रदान गरिनेछ ।
- खानेपानी को मुल दर्ता लगाएत को प्रारम्भीक कार्यहरू निरन्तर सम्पादन गरीने छ ।
- संघिय समपुरक कोष र गाउँपालिका को साभेदारी मा अर्चले माभीलाङ्ग भावर खानेपानी योजना यथाशिघ्र सम्पन्न सगै सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।
- गाउँपालिका को आन्तरीक वजेट वाट खानेपानी योजना विस्तार मर्मत र लिफ्टीङ्ग को महशुल तिरिने छ ।
- प्रारम्भीक चरणमा फोहोर मैला व्यवस्थापनको लागि प्रत्येक वडाको टोलस्तरमा टोलमा टोल विकास सस्था मार्फत पुर्ण सरसफाई अभियानको थालनी गरिने छ । साथै नकुहिने फोहोरको हकमा गाउँपालिका को ट्रीपर निरन्तर रूपमा परिचालन गरी ढुवानी तथा उचित व्यवस्थापन गरीने छ ।
- निर्माण सम्पन्न भएको ल्याण्डफिल्ड साईट को प्रभावकारी सञ्चालन फोहोरमैला व्यवस्थापनमा जोड दिईने छ ।
- फोहोर संकलन गर्ने क्रममा हाल साना गल्लीमा ट्रीपर जान नसकेको अवस्था लाई मध्येनजर गरी १ थान ट्याक्टर खरीद गरी सञ्चालन सगै फोहोर मैला व्यवस्थापन गरिने छ ।
- ल्याण्डफिल्ड साईटको दिगो सञ्चालनको लागी सार्वजनिक निजी साभेदारी वा अन्य संघ सस्था सग साभेदारी गरी सञ्चालन लाई जोड दिईने छ ।
- अपुग रहेका इक्युपमेन्ट र पुर्वाधार निर्माणमा जोड दिईने छ ।

८.७, भाषा साँस्कृतिक र साहित्य तर्फ :-

- ऐतीहासीक मन्दीर, तथा धार्मिक पर्यटकिय क्षेत्रहरूको संरक्षणमा जोड दिईने छ ।

- स्थानीय मौलिक संस्कृतिलाई यहाँको पर्यटन र उत्पादन संग जोडेर विकास गरिने छ ।
- म्याग्दे गाउँपालिकाका कम्तीमा ३ वटा टोललाई यस वर्ष साँस्कृतिक टोलको रूपमा घोषणा गरी विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- संस्कृतिलाई प्रवर्द्धन गर्न पुँजिगत र चालु प्रकृतिको बजेट मार्फत सम्बोधन गरीने छ ।
- यस गाउँपालिका साहित्यमैत्रि गाउँपालिका घोषणा भएको हुदा संघ र प्रदेश सग समन्वय सहकार्य गरी आवश्यक सहयोग तथा श्रोत साधन परिचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका सबै संस्कृतिको अध्ययन अनुसन्धान गरी पुस्तक प्रकाशनमा जोड दिईने छ ।

८.८, गै.स.स, निजि क्षेत्र, सहकार्य साभेदारी तर्फ :-

- गाउँपालिका संग विकास र जनसेवामा साभेदारी गर्न चाहाने राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय गै.स.स संगको सहकार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिई NGO DESK स्थापना गरी सबै कार्यक्रमलाई गाउँपालिका मातहत ल्याईने छ ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा भएको व्यवस्था समेतका आधारमा विकास गतिविधिमा गै.स.स संग साभेदारी सहकार्य गरिने छ ।
- गै.स.स. को सहयोग तथा कामको मुल्यांकनको आधारमा उत्कृष्ट गै.स.स हरुलाई सम्मान गरिने छ ।
- गै.स.स लाई पारदर्शी, सुशासन मैत्री र वास्तविक विकासको साभेदार हुन उत्प्रेरित गरिनेछ,
- विकासमा सार्वजानिक नीजि साभेदारी रणनीतिलाई वास्तविक कार्यनीतिमा परिणत गरिनेछ,

बुदा न, ९ अन्य विषय हरु :-

९.१, स्मार्ट तथा नगरउन्मुख गाउँपालिका निर्माण तर्फ

५ वर्ष भित्र निरन्तर कार्यन्वयन गर्ने गरी लागत साभेदारीमा भवन निर्माण तथा सडक कालोपत्रे, अध्यक्ष र उपाध्यक्ष सग जनता कार्यक्रम, एक घर एक व्यवसाय तथा स्वरोजगार कार्यक्रम, अति गरिव विपन्न आवास निर्माण योजना, ढल, सडक सरसफाई, खानेपानी, गुणस्तरीय शिक्षा स्वास्थ्य, उच्चस्तरको मानव शंशाधन विकाश, सुचना प्रविधिको उच्चतम प्रयोग, आर्थिक सामाजिक रुपान्तरण, उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि मा जोड दिई जलवायु र वातावरण मैत्रि दिगो विकाश गरिने छ ।

२, पृथ्व राजमार्गको सडक स्तरोन्ती सम्पन्न सगै मुलसडक पुर्वाधार, चोक र बजार बाक्लो रहेको स्थानमा स्टेटलाईट सहित सि.सि. क्यामरा जडानमा जोड दिईने छ ।

बुदा न.१०, पुर्वाधार विकाश समिति तर्फ :-

आदरणीय उपाध्यक्ष ज्यु एव सभा सदस्य ज्युहरु

१०.१, समग्र पुर्वाधारजन्य कार्यप्रकृत्या सम्बन्धमा :-

- सवै किसिमका पुर्वाधार योजना लाई अध्यक्ष सग दिगो र प्रभावकारी पुर्वाधार योजना निर्माण भन्ने नीतिका आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन गरीने छ ।
- ३० लाख भन्दा माथीका योजनामा सम्भाव्यता अध्ययन तथा डि.पि.आर तयार गरेर मात्र काम गर्ने प्रकृत्या लाई अवलम्बन गरीने छ ।
- आवधिक योजना, आवास योजना, वस्ती विकाश योजना, सडक गुरुयोजना तयार गरी कार्यन्वयन गरीने छ ।
- पुर्वाधार निर्माण आयोजना सञ्चालन गर्दा लागत लाभ विश्लेषणका आधारमा उच्च नतीजा एंव प्रतर्फल दिने समतामुलक विकाशको आधारको रुपमा रहने पिछडीएका र कम विकसीत क्षेत्रलाई मुल प्रभावीकरण मा ल्याउन सहयोग गर्ने आयोजना पहिचान गरी आयोजना बैक तयार गरीने छ । सो बैकमा सामवीष्ट आयोजनाहरुमा मात्र बजेट निनियोजन गर्ने नीति लिईनेछ ।
- प्राविधिक शाखाको कार्यचापलाई मध्यनजर गरी करारमा रहेका जनशक्तिको पुन करार गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- उपभोक्ता समितिले गर्न सक्ने सानो लागतको, प्राविधिक जटिलता नभएका काम मात्र उपभोक्ता समिति लाई दिने, अन्य काम निर्माण व्यवसायी मार्फत गरिने छ साथै उपभोक्ता समिति वाट काम गराउदा १०, देखी १५ प्रतिशत लागत सहभागिता साभेदारीलाई अनिवार्य कार्यन्वयन गरिने छ । भने आ.व. को शुरुमा नै ७ वटै वडाका उपभोक्ता समिति लाई तालीम प्रदान गरीने छ ।
- म्याग्दे गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालन हुने नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारवाट स्वीकृत आयोजना तथा कार्यक्रम र गाउँपालिका वाट स्वीकृत आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यन्वयन सम्भौताको समय सिमा भन्दा ढिलो काम गरी विकासमा अवरुद्ध गर्ने उपभोक्ता लगाएत सवै निर्माण व्यवसायिलाई कानुनले तोके वमोजिमको दण्ड जरिवाना गर्ने कार्यलाई जोड दिईने छ ।
- ठुला पुर्वाधार निर्माण आयोजना लाई गौरवका आयोजना घोषणा गरी संघ , प्रदेश मा माग गरीने छ ।
- आयोजनाको ठेक्का व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाउनको लागी सवै प्रकृति को ठेक्का लाई ई ठेक्का प्रणाली लाई अनिवार्य गरीने छ ।
- केही महत्वपुर्ण सडक तथा भवन लगाएतका पुर्वाधार र पृथ्वी राजमार्ग सगै जोडीएका शाखा मार्ग निर्माणमा अनिवार्य रुपमा नगदमा लागत साभेदारी गराई प्रभावकारी रुपमा कार्यन्वयन गरीनेछ ।

- वेलायत सरकारको सहयोगमा सञ्चालन हुने स्थानीय पुर्वाधार सहयोग कार्यक्रम सञ्चालनको लागी संघीयसरकार सग माग गरीने छ ।
- आर्थिक वर्ष ०८०।०८१ का अधुरा योजनाहरु लाई सम्पन्न गर्न क्रमागत रुपमा बजेट विनियोजन गरीने छ ।
- गाउँपालिका भित्रका सडक, भिर, खोला, खोल्सा, वन लगाएतको मापदण्ड लाई वैज्ञानिक बनाई कार्यान्वयन गरीने छ ।
- सडकको नामाकरण, चेनेज छुट्याउने कार्यलाई प्राथामीकताका साथ अगाडी बढाईनेछ ।
- वडा तथा पालिका स्तरमा ३ लाख भन्दा तलको योजनालाई निरुत्साहीत गर्ने नीति लिईने छ ।
- गाउँपालिकाको सभाहल सम्पन्न सगै बहु उपयोगी र आय आर्जन हुनेगरी सञ्चालन कार्यनीति तय गरीने छ ।
- म्याग्दे पालिका भित्रका सडक, भिर, खोला, खोल्सा, वन क्षेत्र, आदीको वही तथा मापदण्ड कायम गरिनेछ

१०.२, सडक तथा पुल कल्वर्ट र भोलुङ्गे पुल तर्फ :-

- आवधिक योजना अनुसार सडक निर्माण र विकास कार्यलाई अगाडी बढाईने छ । सो को लागि सडक गुरुयोजना सहित आगामी आ.व. मा छुटभएका सडकको डि.पि.आर.तयार गरीने छ । गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण सडकहरु निर्माण तथा सुधार गर्ने कार्यलाई जोड दिईने छ ।
- मर्मत संभार कोष मार्फत गाउँपालिका क्षेत्रका कमजोर सडकहरुको नियमित मर्मत, आवधिक मर्मत गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाका सबै वडा गुणस्तरीय सडक संजालमा जोडिने गरि क्रमागत सडक सुधार योजनालाई निरन्तरता दिईने छ ।
- पक्की पुल वन्ने सम्भावना भएका सडक क्षेत्रमा पक्की पुल निर्माणमा जोड दिईनुका साथै प्रदेश संगको सहकार्यमा सो वाहेकका क्षेत्रमा भोलुङ्गे पुल तथा ट्रस ब्रिज निर्माण तथा विस्तारलाई अगाडी बढाईने छ ।
- वैकल्पिक योजना बैंक स्थापना गरी ठुला सडक र पुल निर्माण को लागी संघिय सरकार, प्रदेश सरकारमा अनुरोध गरीने छ ।
- म्याग्दे ५ र शुक्लागण्डकी जोड्ने निर्माणधिन पुल आ.व. ०८१।०८२ मा सम्पन्न गरीने छ ।
- शर्शत तर्फका भोलुङ्गे पुलहरु यथाशिघ्र सम्पन्न गरीने छ ।
- संघ र प्रदेश सगको साभेदारीमा गौरवको आयोजना निर्माण गरीने छ ।
- म्याग्दे ५ घेरौदी पुल निर्माणको लागी प्रदेश सरकार र संघ सग अनुरोध गरिने छ ।

- म्याग्दे ४ र ७ जोड्ने टुडाको चौतारो भो.पु. निर्माणको लागी संघिय सरकार सग अनुरोध गरिनेछ ।

१०.३, भवन तथा शहरी विकाश तर्फ : -

- आ.व.०८१।०८२ भित्र गाउँपालिका सभाहल भवन, थर्पु अस्पताल भवन, लगायत अन्य भवन संरचनाहरु केन्द्र सरकार, प्रदेश सरकारको समपुरक कोष, तथा गाउँपालिकाबाट विनियोजित रकम सहित समपुरक कोष बाट लगानी गरी निर्माण कार्य समयमा नै सम्पन्न गरी सोही स्थान बाट सेवा प्रवाहा अगाडी बढाईने छ ।
- प्रशासकिय भवन निर्माण को अपुरो कामको लागी श्रोत व्यवस्थापनको लागी प्रदेश सरकार सग , साभेदारी तथा समपुरक साभेदारी गरिने छ ।
- गाउपालिका तथा स्वास्थ्य संस्था लगाएत सबै विषयगत शाखा र विद्यालय भवनहरु निर्माण गर्दा अपाङ्ग मैत्री, वातावरण मैत्री अवधारणलाई आत्मसाथ गरिने छ ।
- संघिय सरकार को शर्शत वजेट अर्न्तगत सुरक्षीत नागरीक आवास कार्यक्रम लाई प्रभावकारी कार्यन्वयन गरीने छ ।
- भुकम्पीय जोखीम र विपद लाई मध्यनजर गरी अनिवार्य रुपमा भवन संहिता मापदण्ड पालना गरीने भवन निर्माण अनुमती दिईने छ ।
- टुला तथा बहुवर्षिय योजनाको रुपमा रहेका योजना लाई यस वर्ष पनि क्रमागत योजना को रुपमा निरन्तरता दिईने छ ।
- अर्भै पनि बाकी रहेका ५० घर खरका छाना विस्थापन गरी जस्तापाता बाट छाउने कार्य विभिन्न साभेदारी जुटाई यसै वर्ष सम्पन्न गरीने छ ।
- अति विपन्न तथा गरीब, दलीत र कमजोर वर्गको आवास निर्माण अर्न्तगत किफायती र वातावरण मैत्री आवास उपलब्ध गराईने छ । जस्मा ०८१।०८२ मा ३४ वटा घर निर्माण र हस्तान्तरण सम्पन्न गरीने छ ।

१०.४, जग्गा चक्लावन्दी तथा वस्ती विकास योजना तर्फ :-

- उत्पादन र विकासको चुनौतीको रुपमा रहेको छरिएर वसेको वस्तीलाई एकिकृत गर्न प्रदेश सरकार सगको सहकार्यमा प्रारम्भिक चरणमा नमुनाको रुपमा एकिकृत वस्ती विकास योजनाको प्रारम्भ गरिने छ ।
- खण्डीकृत र टुक्रे जग्गाको कारणले, कृषि क्षेत्र, उद्योग, व्यवसायिककरण र वसोवासमा देखीएको चुनौतीलाई चिर्न जग्गा चक्लावन्दी आयोजनाहरु संचालन गर्न भुमी व्यवस्था शहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयको परिपत्र अनुसार भुउपयोग ऐन २०७६, र भुउपयोग नियमावली २०७९ मा भएको व्यवस्था समेतका आधारमा स्थानिय भु उपयोग परिषद

मार्फत व्यापक अध्ययन अनुसन्धान गरी उपयुक्त मापदण्ड सहित क्षेत्र निर्धारण यथाशिघ्र गरीने छ ।

१०.५, विधुत तथा उर्जा तर्फ :-

- शर्शत तर्फ प्राप्त हुने नविकरणीय उर्जा कार्यक्रम अर्न्तगत विभिन्न पुँजिगत प्रकृतिको कार्य आवश्यकताको आधारमा अगाडी वढाईने छ ।
- प्रदेश सरकार वा सहयोगी निकायको साभेदारीमा विधुतको काठेपोल विस्थापन गरी स्टील पोल् जडान गर्ने कार्यलाई यसै वर्ष पुर्णता दिईने छ ।
- साभेदार लगानी कर्ता समेतको खोजी गरी वडा कार्यलय , सवै स्वास्थ्य चौकी सवै विद्यालय तथा सामुदायीक भवन, थर्पुअस्पताल, ल्याण्डफिल्ड साईट,मा सोलार व्याकअप जडान कार्य सम्पन्न गरीने छ ।
- विभिन्न संघ संस्था संगको साभेदारीमा, छुटहुनगयका विभिन्न धार्मिक, सास्कृतीक,सर्वजनिक र पर्यटकिय स्थलहरुमा सोलार वत्तीको व्यवस्था गरिने छ ।
- संघिय सरकार मार्फत प्रत्येक वडाको टोल टोलमा स्टेट लाईट जडान गर्ने कार्यलाई जोड दिईने छ ।

१०.६, सिंचाई तर्फ :-

- गाउँपालिकाको सवै खेती योग्य जमिन वाँभो नराख्न को लागी सिंचाई सेवा विस्तारमा जोड दिईने छ ।
- वडा मार्फत साना सिंचाई आयोजनाहरुलाई आगामी वर्ष कार्यान्वयन गर्दै सिंचाई प्रणालीको मर्मत संभार र नयाँ प्रविधिमा आधारित सिंचाई आयोजनाको कार्यान्वयनमा जोड दिईने छ, साथै मभौला र ठुला सिंचाई योजनाको हकमा केन्द्र सरकार र प्रदेश सरकारमा अनुरोध गरिने छ ।
- केन्द्र सरकार र प्रदेश सरकारबाट संचालित सिंचाई आयोजनाहरुलाई समयमै सम्पन्न गर्न, गुणस्तरीय वनाउन प्रभाकारी रुपमा समन्वय अनुगमन गरिनेछ ।

१०.७, सञ्चार तथा सुचना प्रविधि तर्फ :-

- मोवाईल एप्स, ई-पत्रकारीता, सामाजिक संजाल(Facebook) तथा आफ्नै Website मार्फत सुचनाको प्रवाह गरिने छ ।
- रेडियो, पत्रपत्रीका, टेलिभिजन मार्फत गाउँपालिकाका सवै सुचना प्रसारण गरिने छ ।
- रेडियो, टेलिभिजनमा अर्न्तरसंवाद, अर्तिक्रिया तथा सुचना, जानकारी मुलक कार्यक्रम संचालनमा जोड दिईने छ ।
- पत्रकारीता संचार जगत संग विकास र सुशासनमा सहकार्य गरिने छ ।

- गाउँपालिका ले निर्माण गरेको घरघर को डिजिटलाईजेसन लाई अपडेट गरी अधिकतम प्रयोगमा ल्याईनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका घरहरुको नक्शाङ्कन लाई जि आई एस म्याट्रिक्स प्रणाली आधारित बनाईने छ ।
- विधुतिय नागरीक वडापत्र ७ वटै वडा कार्यालयमा जडान गदै लगीन छ ।
- ब्रोडब्याण्ड ईन्टरनेटलाई प्रभावकारी ढंगवाट पालिका तथा वडाका सम्पूर्ण कार्यालयमा जडान गदै लगिने छ ।
- विधुतिय प्रणाली वाट तथ्याङ्क आदान प्रदान गर्न डाटा एक्सचेन्ज प्ल्याटफर्म निर्माण गरिने छ ।

बुदा न.११ वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फ :-

आदरणीय उपाध्यक्ष ज्यु एव सभा सदस्य ज्युहरु

११.१, वन, तथा वातावरण तर्फ :-

- वन वातावरण र विपद व्यवस्थापन का सवै कार्यक्रम लाई उपाध्यक्ष सग वनवातावरण तथा विपद व्यवस्थापन कार्यक्रमको रुपमा सञ्चालन गरीने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा लोप हुँदै गएका तथा पशुजन्य घास का विरुवा तथा घासे चरीचरण उत्पादन मा जोड दिई नीजि तथा सामुदायिक वनको खाली तथा बाँझो जग्गामा वृक्षारोपण कार्यलाई पशुजन्य उत्पादन र उत्पादकत्व वढाउने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- नेपाल सरकार को फलफुल सहितको वृक्षारोपण गर्ने नीति जस्तै एकभोट एक विरुवाको मुल नारा तथा एक घर २ विरुवा वृक्षारोपण कार्यमा जोड दिईने छ ।
- वन उपभोक्ता समिति संगको सहकार्यमा वन तथा वातावरण सम्बन्धि कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा जैविक विविधता संरक्षण, जलवायु परिवर्तन अनुकुलन तथा गरिव तथा विपन्न वर्गको जिविकोपार्जनमा मद्धत पुऱ्याउने कार्यक्रमहरुलाई विशेष प्राथमिकता दिइने छ ।
- वातावरण मैत्री गाउँपालिका बनाउनेको लागि वातावरणमैत्री स्थानिय शासन २०७० को सुचक अनुसार कार्यक्रम तय गरिने छ ।
- हरियाली गाउँपालिका बनाउने उदेश्यका साथ विश्व वातावरण दिवसको अवसरमा वृक्षारोपण कार्यक्रम संचालन गरीने छ ।
- वातावरणीय दृष्टिले उपयुक्त हुने पुर्वाधार निर्माण, गर्न तथा प्राकृर्तिक सम्पदाहरुको उत्खनन् गर्न को लागी आई ई ई गर्ने तथा ई.आई.ए. गर्ने कार्य लाई जोड दिईने छ ।

- निजी आवास निर्माण अनुमती दिदा अनिवार्य रूपमा २ रुख रोप्ने गरी प्रतिवद्धता गराई सम्पन्न दिदा विरुवा रोपेका आधारमा मात्र सम्पन्न प्रमाण पत्र दिईने छ ।
- ठेक्का लगाएका घाटहरूको नदीजन्य पदार्थ ढुङ्गा गिट्टीको ब्यापक उत्खनन हुने, अन्य ठेक्का नलगाएका घाटमा चोरी गर्ने प्रवृत्ति ले गर्दा राजश्व क्षमता र प्रकृति दोहन दुवै मा असर परेको हुदा सो लाई नियन्त्रण र व्यवस्थित गर्नको लागी प्रभावकारी अनुगमन र नगरप्रहरी परिचालनमा जोड दिईने छ ।
- म्याग्दे खोलाको वही कायम गरी खोलाको दाया , बाया वातावरण मैत्री फुटटयाक निर्माण गरीने छ ।
- पालिका भित्रका पार्क पोखरी, ताल, तलैया आदीको संरक्षण र व्यवस्थापन मा जोड दिईने छ ।

११.२, विपद ब्यबस्थापन तर्फ :-

- वेमौसमी वर्षा वाढी पहिरो खडेरी आगलागी लगाएत प्राकृर्तिक मानवीय जैविक प्रकोपको तत्काल सम्बोधन गर्ने गरी संघ र प्रदेश सरकार सग को समन्वय र सहकार्यमा विपद पुर्व तयारी पुर्व सुचना पुन निर्माण पुनस्थापना र विपद जोखीम न्युनिकरणमा जोड दिईनेछ ।
- विपदबाट विगतमा भत्केका घरहरु निर्माण लाई तिब्रता दिईने छ भने यस वर्ष वाढी वाट भत्कने विभिन्न संरचना को हकमा तारजाली , हिमपायप खरीद गरी आवश्यकता को आधारमा वितरण र पुनर संरक्षणमा जोड दिईने छ ।
- विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरी आवश्यक वजेट विनियोजन गरिने छ । साथै सो कोषको रकम दैवि प्रकोप तथा विपद् व्यवस्थापन र उद्धारमा खर्च गरिने छ ।
- विपद बाट बचनको लागी पुर्व तयारी सम्बन्धी नीतिगत , संरचनागत, श्रोत साधन र औजार उपकरण सवैको प्रवन्ध गरीने छ ।
- GIS BASED क्षमता विकास तथा जोखीम नक्शाङ्कन कार्य प्रारम्भ गरीने छ ।

११.३, भुमी ब्यबस्थापन तर्फ :-

- भूमिमा महिला र किसानको अधिकार तर्फ आवश्यक स्थानीय नीति तर्जुमा गरीने छ ।
- जमिनको वर्गिकरण र कृषि योग्य भुमीको संरक्षण मा आवश्यक अध्यन अनुसनधान र नीति लिईने छ ।
- भुमीहिन, अब्यवस्थित वसोवासी, को लागी भुमीको अधिकार सुनिश्चीत गर्नको लागी संघ सग समन्वय सहकार्य गरीने छ ।
- गरीव भुमीहिन, विपन्न परिवार लाई सघ सगको सहकार्यमा परिचय पत्र र आवश्यक कार्यक्रम ल्याईने छ

बुदा न. १२ सुशासन तथा संस्थागत विकास समिति तर्फः-

आदरणीय उपाध्यक्ष ज्यु एव सभा सदस्य ज्युहरु

१२.१, नीति तथा कार्यक्रम तर्फ :-

- सुशासन तथा संस्थागत विकास कार्यक्रम तर्फका सबै कार्यक्रम लाई अध्यक्ष सग सुशासन तथा संस्थागत विकास कार्यक्रम को रूपमा सञ्चालन गरीने छ ।
- गाउँपालिका कार्यालयले धान्न सक्ने र नभई नहुने जनशक्तिको हकमा मात्र केन्द्र र प्रदेशको नीति मापदण्ड र निर्देशन साथै ऐन कानूनको परिधि भित्र रहि हालै स्वीकृत O&M अनुसारको दरबन्दी पदपूर्तिको लागी प्रदेश लोकसेवा आयोग मार्फत स्थाई पदपूर्ति गर्ने, अनावश्यक जनशक्ती कटौती गर्ने गरी यसै आ.व.मा यथाशिघ्र सम्बन्धीत निकायमा लेखि पठाईने छ । साथै हाल कार्यरत करार कर्मचारी को करार नविकरण सम्बन्धमा राजश्व क्षमता, आवश्यकता , र कर्मचारी ले गरेको कार्यसम्पादन समेतको आधार विश्लेषण गरेर मात्र करार नविकरण गर्ने साथै नविकरण भएका कर्मचारीको काम सन्तोष जनक नदेखीएमा तत्कालै वा पौषको सभामा पुन नविकरण शंशोधन गर्ने कार्य लाई पुर्ण रूपमा कार्यन्वयन गरीने छ ।
- कार्यरत कर्मचारीहरुको कार्य प्रक्रियालाई वैज्ञानिक ढङ्गले व्यवस्थापन गर्न प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र सबै कर्मचारीहरु बीच कार्य सम्पादन करारको संभौता गरी सेवा प्रवाहालाई थप जनमुखि एवं नतिजामूलक बनाईनेछ ।
- दोश्रो आवधिक योजना पुर्ण रूपमा कार्यन्वयन गरिनेछ ।
- सबै वडा कार्यालयहरुमा डिजिटल नागरिक वडा पत्र तथा क्षतिपूर्ति सहितको नागरिक वडापत्र कायम गरि सेवाग्राहि प्रति उत्तरदायि बनाईने छ ।
- सबै वडा कार्यालय सुचना मैत्री बनाउन सुरुवात भई सकेको अनलाईन घटना दर्ता लाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइने छ ।
- गाउँपालिका गतिविधि सम्बन्धमा चौमासिक र वार्षिक बुलेटीन प्रकाशन गरिने छ ।
- गाउँपालिका भित्र संचालित योजना तथा कार्यक्रमको नियमित अनुगमन मुल्यांकन गरिनेछ
- कर्मचारी र पदाधिकारीको मनोबल उच्च राख्न सकारात्मक सोच लगाएत विभिन्न तालिम र क्षमता विकास मा प्राथमिकता दिईनेछ । उत्कृष्ट काम गर्ने कर्मचारी लाई पुरस्कार सम्मान गरीने छ भने कामनगर्ने, जिम्मेवारी नलीने ,गाउँपालिकाको समग्र विकास गतीविधि र सेवा प्रवाहामा असर पुर्याउने र गाउँपालिकाको कार्य वातावरण तथा पदाधिकारी विरुद्ध अनावश्यक गतिविधि गर्ने, असहयोग गर्ने, गुटबन्दी गर्ने,कार्यलयमा पटक पटक विना सुचना अनुपस्थित रहने कर्मचारी लाई

अन्यत्र सरुवा भई जाने गरी सहमती तथा सम्बन्धीत निकायमा लेखी पठाईने छ ।

- सवै कर्मचारी पुर्ण पदपुर्ति नभए सम्म को लागी कर्मचारी को कार्य अनुभव समेत विकाश हुने हुदा मिल्ने योग्यता,दक्षता, कार्य प्रकृति र पद अनुसार आलो पालो १/१ वा २/२ वर्ष गाउँपालिका र वडा कार्यलय वा एक शाखा उपशाखा वाट अर्को शाखा वा उपशाखामा खटाउने कार्य तत्कालै शुरुवात गरिने छ
- अध्यक्ष ज्युको सचिवालय र न्यायिक समितिको सचिवालयको प्रभावकारी व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- तेस्रो पक्ष सर्वजानिक सुनुवाई, सम्पन्न योजनाको सार्वजानिक परिक्षण र प्रभाव असर मुल्यांकन, नागरीक सन्तुष्टी सर्वेक्षण जस्ता गतिविधिवाट शुसान प्रवर्द्धनमा जोड दिईने छ ।
- जनता को वास्तवीक आवश्यकता लाई मध्यनजर गरी ७ वटै वडाका विकट वस्तीमा वार्षिक रुपमा कम्तीमा एक पटक एकिकृत घुम्तीशिविर सञ्चालन गरी प्रभावकारी घर दैलो सेवा प्रदान गरीने छ ।
- घतना दर्ता शिविर लाई निरन्तरता दिईने छ साथै माग र आवश्यकताका आधारमा वडा तथा गाउँपालिकाका कर्मचारी लाई पञ्जिकरण, सामाजीक सुरक्षा , राजश्व जस्ता तालीम र अनुगमन मा जोड दिईने छ ।
- प्रभावकारी सेवा प्रवाह र क्षमता विकास सग सम्बन्धीत तालिमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- जनगुनासो सम्बोधनको लागी पालिकामा रहेको गुनासो सुनुवाई केन्द्र लाई प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको काम कारवाही लाई पेपरलेस बनाउदै लैजाने कार्यलाई निरन्तरता दिदै लगीने छ ।
- अनावश्यक तथा फजुल खर्च, चालु प्रकृतिको खर्चमा १०% ले कटौती गरिने छ । सो को लागी अनावश्यक भ्रमण, पर्यटन भ्रमण जस्ता वजेट सवै खारेज गरीने छ ।

आदरणीय उपाध्यक्ष, एवं सभा सदस्य ज्युहरु

१२.२, न्यायीक सम्पादन तर्फ :-

- न्यायिक समितिको कार्यसम्पादन लाई व्यवस्थीत गर्न यस वर्ष देखी जुडिसियल अफियर्स व्यवस्थापन सूचना प्रणाली सञ्चालनमा ल्याईने छ ।
- मेलमिलापकर्ताको क्षमता विकास मा जोड दिईने छ ।
- प्राप्त हुन आएका उजुरीहरु यथाशिघ्र मेलमिलापको माध्यम वाट फछ्यौटमा जोड दिईनेछ ।

- न्यायीक समिति तथा मेलमिलाप कर्ता लाई आवश्यकता अनुसार तालिम प्रदान गरिने छ ।
- गाउँपालिका विरुद्ध परेका उजुरी विषयमा आवश्यकता अनुसार वकील करार गरिने छ ।

१२.३, राजश्व परिचालन तर्फ :-

- स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ दायरा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को अनुसुची ३ अर्न्तगत स्थानिय तहले लगाउने कर र गैरकरको क्षेत्र भित्र रहि यथाशिघ्र गाउँपालिकाले लगाउने करका सम्बन्धमा पुर्ण र दिर्घकालीन नीति तर्जुमा गरिने छ ।
- यसै आर्थिक वर्ष ०८१।०८२ लाई पनि कर वर्षको रुपमा मनाइनेछ । सो अभियान सफलपार्न कुनै पनि सेवामा करछुट हुनेछैन । भने साना तथा ठुला व्यापार व्यवसाय ,पसल होटल हरु लाई अनिवार्य गाउँपालिकामा दर्ता तथा नविकरण गरेर मात्र सञ्चालन गर्ने कार्यलाई कार्यान्वयन गरीने छ । सो को लागी स्थानिय उद्योग वाणिज्य संघ सग समन्वय तथा सहकार्य गरीने छ ।
- समयमा कर नतिर्ने लाई थप जरिवाना र दण्डित गरिने छ भने लामो समय कर नतिरी अटेर गर्नेलाई गाउँपालिकाले दिने सवै सेवा रोकका गरिनेछ । भने वढी कर तिर्ने तथा समयमा कर तिर्ने कर दाता लाई पुरस्कृत गरीने छ ।
- घुम्ती शिविर मार्फत वस्ती स्तरमा समेत गई घर दैलो कर संकलन गरीने छ ।
- राजश्व क्षमता वृद्धि गर्नको लागी स्वीकृत ऐन तथा कार्यविधि अनुसार निजी जग्गा उत्खनन् , अनुमती दिने, अवैध उत्खनन् को लिलाम विक्री गर्ने कार्य लाई अगाडी वढाईनेछ, भने स्थानिय उद्योगी व्यवसायी तथा घरभाडामा लगाउने व्यक्ती तथा सस्था लाई घर वहाल कर स्वयम घोषणा गर्न लगाई सोही अनुसार करको दायरामा ल्याई सम्मान र पुरस्कृत गरीने छ ।

१२.४, वित्तिय अनुशासन र सुशासन तर्फ :-

- स्थानिय तह तथा सेवाका स्थायी कर्मचारीहरुको अवकाश सुविधा प्रयोजनका लागि मन्त्रालयको परिपत्र अनुसार चालु आ.व. वाट नै कार्यान्वयन गरीने छ ।
- गाउँपालिकालाई दिर्घकालिन आर्थिक भार तथा दायित्व वृद्धिहुनेगरि तथा वार्षिक प्रशासनिक तथा चालु प्रकृतिका खर्च बढ्नेगरि कुनैपनि निर्णय तथा निति लिईने छैन ।
- बेरुजु तथा पेशकी लाई निरुत्साहित गरि आर्थिक पारदर्शिता कायम गर्न काम सम्पन्न भएको आधारमा मात्र भुक्तानी दिने गरि पेशकी नियन्त्रण गरिने छ, भने सार्वजनिक लेखा समिति को बैठक को

निर्णय र निर्देशन अनुसार वेरुजु सम्परिक्षण मा जोड दिईने साथै वेरुजु फछ्यौट लाई अभियान को रूपमा सञ्चालन गरीने छ ।

- वाँकी रहेको पेशकी तथा वेरुजु फछ्यौट गरी आगामी आ.व. देखी पेशकी तथा वेरुजु शुन्य बनाउन सार्वजनिक लेखा समिति लाई सकृय गराईने छ ।
- लैंगिक उत्तरदायी, सामाजीक समावेशीकरण, वातावरण मैत्री र दिगो विकास मैत्री बजेट निर्माणमा जोड दिईने छ ।
- सृजना हुने आर्थिक विवाद र शुसासन मैत्री बनाउन को लागी शुसासन समिति को बैठक को निरन्तरता र सो को निर्देशन लाई कडाईका साथ पालना गरीने छ ।

१२.५, अन्तर निकाय समन्वय तथा प्रदेश सरकार संगको सहलगानी तर्फ :-

- प्रदेश सरकार संगको सर्शत कार्यक्रम तर्फ सहलगानी योजनामा गाउँपालिका स्तरका सडक, खेलमैदान, पुस्तकालय, शित भण्डार, कृषि तथा पशु बजार केन्द्र, बहुउदेशिय सामुदायिक सभा कक्ष, जेष्ठ नागरीक श्राम स्थल, लगाएत निर्माणमा जोड दिईने छ । साथै आगामी आ.व.२०२३ को लागी प्रदेश सरकारको समपुरक कोष, विशेष अनुदान अर्तगतका योजना तथा कार्यक्रम सभाबाट पास भए वमोजिम प्राथमिकताका आधारमा संचालन गरिने छ ।

१२.६, अन्तर निकाय समन्वय तथा केन्द्र सरकार संगको सहलगानी तर्फ :-

आ. व.०८१०८२ को लागी माग हुने केन्द्र सरकारको सहलगानी तथा समपुरक कोष, विशेष अनुदान अर्तगतका बहुवर्षिय गौरवका योजना तथा कार्यक्रम सभाबाट पास भए वमोजिम प्राथमिकताका आधारमा संचालन गरिने छ ।

बुदा न.१३ सामाजीक सुरक्षा र सामाजीक कल्याण तर्फ :-

१३.१, सामाजीक सुरक्षा तर्फ :-

- अनौपचारीक क्षेत्रमा कार्यरत को हकमा निजले ईच्छाएको आधारमा योगदानमा आधारित सामाजीक सुरक्षा कोष कार्यक्रममा आवद्ध गरीने छ । भने स्थाई कर्मचारी लाई सावधिक जिवन विमा र योगदानमा आधारित तथा अंशदान निवृर्तभरण कार्यक्रममा आवद्ध गरीने छ ।
- सवै प्रकारका सामाजीक सुरक्षा लाई समयमानै वैकमा निकाशा गरी समयमा नै वितरण को प्रवन्ध गरीने छ । भने ६८ वर्ष माथीका कोही पनि नछुटोस भन्ने नीति लाई प्रभावकारी कार्यन्वयन गरीने छ ।
- अन्य क्षेत्रगत सामाजीक सुरक्षा सम्बन्धमा, श्रोत क्षमता तथा आवश्यकता को आधारमा नीति तय गरी अगाडी वढाईने छ ।

१३.२ लोकप्रिय कार्यक्रम तर्फ :-

- स्थानीय नागरीकको माग आवश्यकता र पदाधिकारीको परिकल्पना समेत लाई मध्येनजर गरी आर्थिक वर्ष ०८१।०८२ मा तपशिल बमोजिमका लोकप्रिय कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन मा जोड दिईने छ ।
- एच आई भि एड्स रोगी लाई मासिक भत्ता दिने ।
- गम्भीर मनोसामाजिक पिडित व्यक्ती तथा परिवार लाई मासिक भत्ता दिने
- अन्तर जातीय सहित दाईजोमुक्त विवाहा गर्ने जोडी लाई अनुदान दिने
- प्रत्येक वडा तहमा योग तथा आयुर्वेद स्वास्थ्य शिक्षा तथा शिविर सञ्चालनको लागि प्रति वडा अनुदान उपलब्ध गराउने ।
- गाउँपालिकाको लोगो सहित सगरमाथा सफल आरोहण गर्ने स्थानीय युवा लाई अनुदान दिने ।
- व्यवसायीक कृषि र पशुफर्म सञ्चालन गर्ने साथै कम्तीमा ५ जना लाई रोजगार दिने व्यवसायीक उद्यमी लाई लागत साभेदारी अर्न्तगत अनुदान दिने ।
- अति गरिव तथा विपन्न लाई विधुतको मिटरवक्सा खरिद अनुदान, / घर छाड्नको लागि जस्तापाता, / उपचारको लागि आर्थिक साहायता / निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गर्ने ।
- स्थानीय उद्यमीले उत्पादन गरेको भोलसावुन, / टोपी, / अचार, / गुन्द्रुक, / मह, / आदी गाउँपालिका ले खरीद गरी विक्रीको व्यवस्था गर्ने ।
- वसेपनी शहर गाउँकै खाने रहर अर्न्तगत अर्गानिक उत्पादन र उपभोग लाई जोड दिनको लागि कोदोको सेल, कोदोको मम, कोदोको विस्कुट उत्पादन तथा नियमानुसार कोदोको रक्षी उत्पादन गर्ने लाई अनुदान साहायता प्रदान गरिनेछ ।
- व्यवसायीक रुपका दुधालु गाई खरिद गरी दुध र दुध जन्य उत्पादन गर्ने किसान लाई लागत साभेदारीमा गाई खरीद अनुदान उपलब्ध गरिनेछ ।

बुदा न. १४ नीति को सारसंक्षेप तथा अपेक्षा

आदरणीय उपाध्यक्ष ज्यु, लगाएत सभा सदस्य ज्युहरु :-

१, विद्यमानमन आर्थिक संकुचन सगै गाउँपालिकाको सीमित स्रोत र साधनलाई प्राथमिकताको आधारमा बाँडफाँड गर्नुपर्दा स्रोत टुकीन जाने आलोचनाबाट मुक्त हुन संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, जिल्ला समन्वय समिति तनहुँ लगायत सरोकारवालाहरु सँगको समन्वयमा थप स्रोत र साधन जुटाई पालिकाका ठूला पूर्वाधार संरचनाहरु निर्माण गर्न लागीएको हालको अभियान मा सहयोग गर्नुहुन अनुरोध गर्दछु । नीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नु मात्र महत्वपूर्ण विषय होइन, यसको उद्देश्य प्राप्तिको लागि योजना तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन एवम् अनुगमन

मूल्यांकन जरूरी हुन्छ । उपयुक्त नीति कार्यान्वयनमा सदाभै पालिका वासी एवं संबद्ध सबै सरोकारवाला पक्षहरुबाट सहयोग, सल्लाह, रचनात्मक सुझाव एवं सृजनात्मक आलोचना र पृष्ठपोषण प्राप्त हुने अपेक्षा लिएको छु ।

२, अन्त्यमा विकास प्रेमी आदरणीय जनप्रतिनिधि ३८ जना सबै ,राष्ट्रसेवक कर्मचारी आम म्याग्दे वासी स्थानीय नागरिक,राजनीतिज्ञ, बौद्धिक वर्ग र समाज सेवीहरुको व्यापक सहभागितामा म्याग्दे गाउँपालिकाको समस्त आर्थिक,समाजिक, मानविय,भौतिक तथा वातावरणीय विकास गर्नेगरी तर्जुमा गरिएको यो दोश्रो कार्यकाल को तेश्रो तथा हाल सम्मको (आठौ) नीति तथा कार्यक्रम बजेट माफत स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा सक्य सहभागि भई दिनुहुन आदरणीय उपाध्यक्ष ज्यु लगायत सबै गाउँसभाका सदस्य ज्युहरु, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत लगाएत सबै राष्ट्रसेवक कर्मचारी मित्रहरु र सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुमा हार्दिक अनुरोध गर्दछु । त्यसैगरी गाउँपालिकाको विकाश प्रयासमा सहयोग गर्ने संघिय सरकार ,प्रदेश सरकार जि.स.स, गै.स.स. लगायत सरोकार सबैलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

धन्यवाद !

श्रीप्रसाद श्रेष्ठ
अध्यक्ष